

NACIONALNA I SVEUČILIŠNA KNJIŽNICA U ZAGREBU
PLAN RADA ZA 2022. GODINU

Zagreb, 2021.

SADRŽAJ

SADRŽAJ	1
UVOD	2
HRVATSKI ZAVOD ZA KNJIŽNIČARSTVO.....	5
ODJEL NABAVA I IZGRADNJA ZBIRKI.....	9
ODJEL OBRADA.....	12
ODJEL BIBLIOGRAFSKO SREDIŠTE	15
ODJEL POSEBNE ZBIRKE.....	18
ODJEL ZAŠTITA I POHRANA	23
ODJEL KORISNIČKE SLUŽBE.....	26
ODJEL ZAJEDNIČKI POSLOVI.....	29
ODJEL INFORMACIJSKE TEHNOLOGIJE	33
DODATCI.....	37
Znanstvena djelatnost.....	37
Međunarodna suradnja	38
Projekti i programi.....	38
Skupovi, sastanci i događanja	41
Nakladnička djelatnost	43
Izložbena djelatnost.....	43
Povjerenstva, radne grupe i odbori (u sklopu NSK i rad djelatnika NSK u vanjskim domaćim i inozemnim tijelima)	44
Upute, smjernice i pravilnici	47
Međunarodna članstva NSK.....	47
OBRAZLOŽENJA FINACIJSKOGA PLANA	49

UVOD

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu (dalje: NSK) jedna je od najznačajnijih hrvatskih kulturnih ustanova i ustanova potpore hrvatskoj akademskoj i znanstvenoj zajednici što proizlazi iz njezine uloge kao nacionalne knjižnice Republike Hrvatske te središnje knjižnice Sveučilišta u Zagrebu. Radi poboljšanja hrvatskoga knjižničarstva te izgradnje i razvoja hrvatskoga knjižničnog sustava NSK provodi znanstveno-istraživačku i razvojnu djelatnost. Sve zadaće koje obavlja NSK temelje se na odredbama Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti, Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju te odredbama provedbenih akata i Statuta NSK, a svi redoviti i razvojni programi usklađeni su s općim ciljevima radne inačice Strategije razvoja Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu 2021. – 2026. iz srpnja 2021. (u pripremi za završnu inačicu i prihvaćanje), odnosno Akcijskoga plana rada Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu koji prati novu strategiju razvoja za sljedeće razdoblje.

Plan rada za sljedeću godinu bit će obilježen posebnim uvjetima rada pod utjecajem pandemije bolesti COVID-19. Takvi uvjeti zahtijevaju učinkovito upravljanje rizicima, imajući u vidu omogućavanje sigurnoga pristupa svim izvorima informacija, pružanje pouzdanih knjižničnih usluga, osiguravanje primjerenoga radnog prostora korisnicima i ostalim sudionicima kao i brigu za siguran rad zaposlenika. Epidemiološka situacija, ograničeni pristup fizičkim zbirkama i prostorima u knjižnicama te rad od kuće upozorili su na potrebu intenzivne digitalizacije građe, ali i cjelokupnoga poslovanja. Sustavna digitalizacija građe započet će najznačajnijom razvojnom aktivnosti NSK – provedbom tekućega suradničkog projekta *e-Kultura – Digitalizacija kulturne baštine* Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske te partnerskih ustanova. U sklopu navedenoga projekta NSK sudjeluje u razvoju i implementaciji modula za potporu radnomu procesu digitalizacije građe, modula za prihvat, pohranu i zaštitu svih vrsta digitalne građe i metapodataka u središnji sustav trajne pohrane kao i dostavu metapodataka u nacionalni agregator na središnji nacionalni portal kulturne baštine i u Europeanu. Projektom su obuhvaćene i aktivnosti koordinacije digitalizacije drugih knjižnica te ujednačivanje i okupljanje metapodataka digitalne građe.

Prateći mjere Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske te odluke nadležnih ministarstava, Ministarstva znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske (dalje: MZO) i Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske (dalje: MKM), NSK će i u sljedećoj godini provoditi propisane mjere te osiguravati fizičke usluge širokim rasponom epidemioloških mjera, i to upravljanjem brojem korisnika u prostoru Knjižnice, promišljenim planiranjem događanja i aktivnosti u NSK, promicanjem higijene (korištenjem dezinficijensa, nošenjem maski i održavanjem fizičke udaljenosti), zaštitom osoblja i korisnika te javnom i transparentnom komunikacijom. Zbog svega navedenog i 2022. godina bit će izazovna u smislu obavljanja redovite djelatnosti u skladu s obvezama koje slijede iz Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti kao i proširenja opsega aktivnosti kroz razvojne programe. Brigu o mjerama i dalje će voditi Krizni stožer NSK i imenovani koordinator za COVID-19 u suradnji s rukovoditeljima odjela i odsjeka te koordinatorima poslovnih procesa.

Nakon donošenja većine podzakonskih akata (pravilnika i standarda) koje donosi MKM u skladu sa Zakonom o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti, NSK u ulozi središnje ustanove hrvatskoga knjižničnog sustava ima zadaću pripreme i provedbe njihove implementacije te edukaciju matičnih i ostalih knjižnica i knjižničara kako bi se akti u najkraćem razdoblju

implementirali u sustav. U tim procesima NSK slijedi osnovne strateške ciljeve za razdoblje od 2021. do 2026. godine koji su usmjereni prema poboljšanju redovite djelatnosti, upravljanju rizicima i organizacijskom kulturom te suradnjom u inovacijama i razvoju radi održivosti u hrvatskome knjižničnom, kulturnome, znanstvenome i društvenome prostoru.

Programima redovite djelatnosti i u 2022. godini žele se postići sljedeći opći ciljevi: a) osiguravanje dostupnosti cjelovitoj zbirci hrvatske pisane i objavljene baštine; b) ažurna obrada obveznoga primjerka te kupljene, darovane i zamjenom pristigle knjižnične građe; c) tekuće izrađivanje nacionalne bibliografije u svim nizovima; d) izgradnja zbirke građe posebne vrste kao i zbirke znanstveno-stručne literature radi ostvarivanja potpore akademskoj i znanstvenoj zajednici te promicanje načela otvorene znanosti i e) sustavna zaštita i digitalizacija knjižnične građe radi osiguravanja trajne dostupnosti najvrjednije hrvatske knjižnične baštine čime NSK pridonosi očuvanju bogatstva hrvatske kulturne baštine. Nadalje, radit će se na provođenju, koordinaciji i razvoju matične djelatnosti za sve vrste knjižnica, zaštiti knjižnične pisane baštine, osiguravanju redovnih aktivnosti integriranoga knjižnično-informacijskog sustava te normativne djelatnosti, razvoju sustava i portala NSK kao i djelatnosti Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara u Republici Hrvatskoj (CSSU-a). Posebno je bitan nastavak rada na tranziciji s postojećega knjižnično-informacijskog sustava prema knjižničnome sustavu nove generacije koji se temelji na tehnologiji računalstva u oblaku.

Razvojni programi najvećim dijelom usmjereni su na poticanje razvojnih projekata digitalizacije građe i poslovanja NSK te vrjednovanja i razvoja usluga NSK i ostalih knjižnica. Najznačajnije su razvojne aktivnosti uspostava Hrvatske digitalne knjižnice i nastavak suradničkoga projekta *e-Kultura – Digitalizacija kulturne baštine* Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske te partnerskih ustanova. Novost je da će NSK kao članica *Inicijative za Hrvatski oblak za otvorenu znanost* sudjelovati u izradbi prijedloga nacionalnoga plana i politika otvorene znanosti te definiranju strukture i načela HR-OOZ-a.

Razvojne aktivnosti integriranoga knjižničnog sustava za 2022. godinu obuhvaćaju izradbu analize i provedbu pripremnih aktivnosti povezanu s implementacijom suvremenije inačice knjižničnoga programa temeljenoga na tehnologiji računalstva u oblaku, aktivnosti na daljnjem razvoju nacionalnoga skupnog kataloga te razvijanje usluga Podatkovnoga laboratorija NSK (data.nsk.hr).

Dalje će se provoditi pripreme za primjenu Pravilnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima te obaviti pripreme za objavljivanje Pravilnika kao ontologije u registru imenskoga prostora radi uporabe u okružju povezanih podataka.

Okosnicu razvojne djelatnosti matičnih službi u 2022. godini činit će aktivnosti analize, testiranja i nadogradnje Sustava jedinstvenog elektroničkoga prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica te edukacija matičnih knjižnica i njihovih službi kao i ostalih knjižnica i knjižničara o podzakonskim aktima (pravilnicima i standardima) i izradbom popratne dokumentacije radi bolje provedbe i implementacije istih.

Radi daljnje digitalizacije poslovanja NSK u planu su novi razvojni projekti, i to *Sustav za identificiranje, upravljanje i predstavljanje baštinskih zbirki*, *Središnji sustav za bibliometrijska pretraživanja* i *Knjižničarska zvanja u Republici Hrvatskoj* i razvoj modula online upisa u NSK. Osim toga, nastavlja se razvoj Konzervatorsko-restauratorskoga informacijskog sustava za upravljanje podacima te poslovnom i stručnom dokumentacijom.

Planiraju se vrjednovanja pojedinih usluga i poslova NSK te ispitivanje zadovoljstva korisnika uslugama i informacijskim izvorima. Namjerava se razviti evaluacijski instrumentarij za kvantitativno i kvalitativno praćenje i analizu sustava obveznoga primjerka programom Razvoja i primjena metodološke osnove za vrjednovanje Pravilnika o obveznom primjerku.

Radi razvijanja novih usluga planira se provedba projekta *Sci-Lab*. Projektom će se započeti transformacija dijela postojećega prostora u NSK u laboratorij s najsuvremenijom informatičkom tehnologijom koji će omogućiti nove načine rada i učenja. Planira se koncipiranje i priprema novoga projekta nabave pretplate elektroničkih izvora novčano potpomognute iz sredstava Europske unije u sklopu čega će se provoditi potrebne aktivnosti radi potpisivanja transformativnih ugovora. Planira se i razvoj nove usluge namijenjene knjižničarima za razmjenu viškova preko programa Elektronička burza: portal za razmjenu knjižnične građe i knjižnične opreme.

Posebnim projektom planira se novouređeni prostor NSK postupno stavljati u novu funkciju – projekt *CroAtrium* koji će predstavljati multimedijски lab Croatice. Različiti oblici programa koji obuhvaća predstavljanje Croatice stručnoj i općoj javnosti započinj u 2022. godini osiguravanjem temeljne tehnološke infrastrukture.

Višegodišnji strateški projekt jačanja kapaciteta NSK koji u svojim modulima ide u dva smjera (zelena održivost i digitalna transformacija) započet će u 2022. godini osiguravanjem polazne infrastrukture i prijavom na odgovarajuće natječaje za sredstva iz Nacionalnoga plana oporavka i otpornosti 2021. – 2026., čija će implementacija, ovisno o dobivenim sredstvima na natječajima, uslijediti u sljedećem strateškom razdoblju, a započeti u 2022. godini.

Nastavit će se i međunarodni razvojni program Knjižnica „Ljudevit Gaj“ u Donjoj Lastvi: čuvar nacionalnog identiteta hrvatskog naroda u Crnoj Gori kojim će NSK nastaviti pružati stručnu i organizacijsku pomoć hrvatskoj zajednici u ostvarenju izgradnje i razvoja hrvatskoga kulturnog središta ovoga dijela Crne Gore.

U 2022. godini planira se izradba nove službene mrežne stranice NSK i njezine prilagodbe mobilnim uređajima zajedno s izradbom novoga vizualnog identiteta te komunikacijske strategije koja će pratiti ciljeve postavljene u radnoj inačici Strategije razvoja NSK 2021. – 2026.

Sve razvojne programske aktivnosti u 2022. godini provodit će se u okvirima financijskih mogućnosti. Plan rada Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu za 2022. godinu sastoji se od tri dijela. U prvome se dijelu navode sve redovite i razvojne aktivnosti prema organizacijskoj strukturi NSK. Drugi dio, nazvan Dodatci, donosi sažeto prikazanu znanstvenu djelatnost i međunarodnu suradnju te su popisani svi projekti i programi, planirani skupovi, događanja, rad u radnim skupinama, povjerenstvima i odborima, nakladnička i izložbena djelatnost te međunarodna članstva NSK. Aktivnosti u ovome planu predstavljene su radom organizacijskih jedinica te projektnim aktivnostima koje povezuju više odjela i moguće partnere izvan NSK. U ostvarivanju Plana rada posebna će se pozornost pridavati učinkovitoj međuodjelnoj suradnji u ostvarenju programa i projekata. Obrazloženja Financijskoga plana za 2022. nalaze se u zasebnome dokumentu.

HRVATSKI ZAVOD ZA KNJIŽNIČARSTVO

Hrvatski zavod za knjižničarstvo djeluje kroz Centar za razvoj knjižnica i knjižničarstva, Centar za razvoj Hrvatske digitalne knjižnice i Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara u Republici Hrvatskoj. U sklopu tih centara provode se aktivnosti redovite djelatnosti te potiču i provode projekti i programi povezani s razvojem djelatnosti NSK i razvojem djelotvornoga hrvatskog knjižničnog sustava. Planiraju se i organiziraju različiti oblici stručnoga usavršavanja u suradnji s ostalim hrvatskim knjižnicama i (obrazovnim) ustanovama. U sklopu poticanja informacijsko-tehnološkoga razvoja knjižnica i uspostave novih knjižničnih usluga, Zavod koordinira i potiče primjenu normi, informatizaciju knjižnica, digitalizaciju građe i razvoj digitalnih zbiraka i usluga te izgrađuje suradnički sustav i portal Hrvatska digitalna knjižnica. Razvojni programi temelje se na radnoj inačici Strategije razvoja NSK 2021. – 2026., obvezama koje slijede iz Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti te provedbenih akata kao i na procesima u postupanju s kulturnim dobrima u Republici Hrvatskoj. Posebna pozornost posvetit će se pomoći knjižnicama u implementaciji provedbenih akata donesenih u 2021. godini te onih koji će se službeno početi vrijediti tijekom 2022. godine, a radi čega će se donositi smjernice i naputci.

Centar za razvoj knjižnica i knjižničarstva

Matična djelatnost

Od redovitih programa nacionalne matične razvojne službe za sveučilišnu matičnu djelatnost radit će se na koordinaciji rada sveučilišnih matičnih razvojnih službi sveučilišnih matičnih knjižnica, koordinaciji rada Stručnoga vijeća sveučilišnih matičnih knjižnica, provedbi stručnih nadzora rada sveučilišnih matičnih razvojnih službi te rada sveučilišnih i znanstvenih knjižnica, prikupljanju i ujednačivanju izvješća o radu i planova rada sveučilišnih matičnih razvojnih službi, stručno-savjetodavnoj pomoći sveučilišnim matičnim razvojnim službama u svezi s osnivanjem/zatvaranjem knjižnica, postupcima revizije i otpisa u knjižnicama, provedbom stručnoga nadzora, koordinacijom provedbe upisa podataka o knjižnicama u Upisnik knjižnica u Republici Hrvatskoj te koordinacijom i organizacijom unosa i kontrole statističkih podataka u Sustav jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica (SJEPSPK).

Redoviti poslovi područne matične djelatnosti za visokoškolske i specijalne knjižnice obuhvaćaju sudjelovanje u radu Stručnoga vijeća sveučilišnih matičnih knjižnica, izradbu plana rada matične djelatnosti za Knjižnični sustav Sveučilišta u Zagrebu kao i za visokoškolske i specijalne knjižnice u sustavu sveučilišne matične djelatnosti NSK, prikupljanje i izradbu skupnih izvješća o radu knjižnica u sustavu, prikupljanje i nadzor statističkih izvješća, analizu stanja knjižnica, pružanje savjetodavne i stručne pomoći, stručni nadzor, otpis i revizije građe, prikupljanje, obradu i analizu *online* statističkih podataka te izdavanje mišljenja o ispunjenim uvjetima za djelovanje visokoškolskih i specijalnih knjižnica koje dosad nisu bile upisne u Upisnik knjižnica.

Temeljne su zadaće matične razvojne službe za školske knjižnice koordinacija Stručnoga vijeća županijskih matičnih narodnih knjižnica, stručni nadzor i praćenje rada županijskih matičnih razvojnih službi u radu sa školskim knjižnicama. Pružat će se savjetodavna pomoć knjižničarima u planiranju nabave i izgradnje fonda, reviziji i otpisu knjižnične građe, planiranju i opremanju novih knjižnica te preuređenju postojećih, ujednačenoj obradi građe, pomoć pri stručnome osposobljavanju knjižničnoga osoblja kao i planiranje i programiranje razvoja te unapređivanje knjižnične djelatnosti u cjelini. Neprekidno će se raditi na sustavu SJEPSPK. Provođit će se komunikacija i koordinacija procesa provođenja i posuvremenjivanja podataka u Upisnik knjižnica u Republici Hrvatskoj suradnjom sa županijskim matičnim razvojnim službama.

Zadaće su matične razvojne službe za narodne knjižnice koordinacija rada i predsjedanje Stručnim vijećem županijskih matičnih narodnih knjižnica, stručni nadzor i praćenje rada županijskih matičnih razvojnih službi za narodne knjižnice, prikupljanje izvješća o radu i planova, stručno-savjetodavna pomoć županijskim matičnim razvojnim službama za narodne knjižnice u svezi s provedbom stručnoga nadzora, koordinacija postupaka i provjera revizije i otpisa u narodnim knjižnicama, stručno-savjetodavna pomoć pri osnivanju/zatvaranju knjižnica te koordinacija i organizacija unosa i kontrole statističkih podataka u sustav SJEPSPK. Poslovi matične razvojne službe obuhvaćaju i koordinaciju provedbe upisa podataka o knjižnicama u Upisnik knjižnica u Republici Hrvatskoj.

Posebna pozornost bit će posvećena implementaciji novih podzakonskih akata u svim hrvatskim knjižnicama.

Zaštita knjižnične pisane baštine

U skladu sa Zakonom o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti te Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara pružat će se pomoć pri ostvarenju pravne zaštite baštinske građe u knjižnicama i zbirkama za koju se predmnijeva ili utvrdi svojstvo kulturnoga dobra te će u skladu sa ZKKD-om i ZZOKD donositi rješenja o svojstvu kulturnoga dobra. Kako bi se prevladao problem nedostatne obrađenosti građe u baštinskim zbirkama, njihove slabe prisutnosti u mrežnome okruženju kao i poboljšanja zaštite, očuvanja i korištenja knjižničnih zbiraka u cjelini, radit će se na provedbi programa Sustava za identificiranje, upravljanje i predstavljanje baštinskih zbirki.

Knjižnično-informacijski sustav

Redovite aktivnosti sustava u 2022. godini obuhvatit će provedbu redovite godišnje edukacije za rad u sustavu, implementacije razvojnih funkcionalnosti sustava u skladu s analizom potreba, prikupljanje podataka o stupnju automatizacije poslovanja knjižnica u sustavu, provedbu sustavnoga redakcijskog nadzora, organizaciju demonstracijskih vježbi te sustavno posuvremenjivanje pravila za rad, osuvremenjivanje formata MARC 21, osiguranje redovite

tehničke potpore za rad sustava, osnaživanje zajednice korisnika sustava posuvremenjivanjem portala baze znanja te organizaciju redovite godišnje konferencije korisnika sustava.

Razvojne aktivnosti nastavit će se u dijelu priprema za prelazak na knjižnični sustav nove generacije u oblaku koji objedinjuje upravljanje tiskanom, elektroničkom i digitalnom građom, zatim nastavkom razvoja Dijeljenih usluga NSK poticanjem objava otvorenih knjižničnih podataka te primjene politika ponovne uporabe podataka. Planira se daljnji razvoj na implementaciji sustava za objavu knjižničnih podataka u okruženju otvorenih poveznih podataka (izradba smjernica te testiranje BIBFRAME-a) kao i međunarodnih standarda radi osiguravanja zahtjeva interoperabilnosti informacijskoga knjižničnog sustava.

Normativna djelatnost

Redoviti programi normativne djelatnosti obuhvaćaju praćenje međunarodnih (ISO, CEN) norma i normativnih dokumenata te sudjelovanje u donošenju hrvatskih norma članstvom u Tehničkome odboru za knjižničarstvo, dokumentaciju i informacije Hrvatskoga zavoda za norme, sustavno praćenje razvoja međunarodnih bibliografskih modela, norma i formata za unos i razmjenu podataka (MARC 21, UNIMARC, BIBFRAME), praćenje razvoja nadziranih rječnika i klasifikacijskih sustava (UDK), razvoj i održavanje Pravilnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima, posuvremenjivanje mrežnih stranica Pravilnika, razvoj i održavanje Hrvatskoga UDK *Online*, prikupljanje podataka o uporabi normi u hrvatskim knjižnicama i drugim baštinskim ustanovama te osiguranje savjetodavne potpore i edukacije za primjenu normi.

Centar za razvoj Hrvatske digitalne knjižnice

Djelatnost Centra za razvoj Hrvatske digitalne knjižnice obuhvaća razvoj sustava i portala digitalne knjižnice (Digitalne zbirke NSK, Hrvatski arhiv weba, nacionalni repozitoriji disertacija (DR) i diplomskih i završnih radova (ZIR), Repozitorij NSK i sustav URN:NBN, sustav Virtualne izložbe i sustav Smart Library NSK), poslove stručne potpore ostalim knjižnicama, edukacije, promidžbe i međunarodne suradnje. Uz redovite, provode se i razvojne aktivnosti predviđene radnom inačicom Strategije razvoja NSK 2021. – 2026. te projektima od kojih ističemo provedbu projekta *e-Kultura – Digitalizacija kulturne baštine* Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske i ostalih projektnih partnera koja se u Knjižnici provode u više odjela. U sklopu projekta *e-Kultura – Digitalizacija kulturne baštine* provodit će se testiranje i uvođenje modula za potporu radnomu procesu digitalizacije građe, modula za prihvata, pohranu i zaštitu svih vrsta digitalne građe i metapodataka u središnji sustav trajne pohrane Projekta kao i dostava metapodataka u nacionalni agregator na središnji nacionalni portal kulturne baštine i u Europeanu. Projekt će obuhvatiti i aktivnosti koordinacije digitalizacije u ostalim knjižnicama te ujednačivanja i okupljanja metapodataka digitalne građe.

Razvoj sustava digitalne knjižnice bit će povezan s uspostavom Hrvatske digitalne knjižnice kao središnjega sustava i portala mreže hrvatskih digitalnih knjižnica i repozitorija u skladu s

odredbama Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti i Standarda za digitalne knjižnice u skladu s kojim će NSK započeti definiranje provedbe poslova matične djelatnosti za digitalne knjižnice, uvođenje poslova domenskoga agregatora metapodataka te definiranje procesa zaštite digitalne građe u sustavu trajne pohrane. Nastavit će se rad na razvoju novih funkcionalnosti sustava Digitalne zbirke NSK u skladu s raspoloživim financijskim sredstvima. Nastavit će se provedba niza suradničkih projekata u knjižnici (*Digitalni laboratorij NSK* i *Smart Library NSK*) kao i projekata i programa koji se provode u suradnji s ostalim baštinskim i znanstvenim ustanovama (*Glagoljica.hr*, *Znameniti.hr*, *Mreža virtualnih izložbi*, *Pozdrav iz Hrvatske* i *Inicijativa za Hrvatski oblak za otvorenu znanost*). Radit će se na daljnjem razvoju zavičajnih zbiraka u sklopu Hrvatskoga arhiva weba u suradnji s narodnim knjižnicama te će se nastaviti suradnja na razvoju mreže Digitalnih akademskih arhiva i repozitorija visokih učilišta (Dabar), Repozitorija NSK, Repozitorija Sveučilišta u Zagrebu i nacionalnih repozitorija ocjenskih radova (DR i ZIR). Radit će se i na razvoju sustava za posudbu e-knjige.

Ostale razvojne aktivnosti značajnije će se usmjeriti povećanju kvalitete korištenja digitalnih zbiraka što će obuhvatiti povećanje kvalitete pretraživanja, objavi skupa podataka i boljoj suradnji sa znanstvenicima i istraživačima, suradnji u području obrazovanja i razvoju obrazovnih sadržaja te razvoju aplikacija za korisnike (*Smart Library NSK*). U sklopu razvoja sustava Hrvatskoga arhiva weba planira se prelazak na novu inačicu sustava za selektivno arhiviranje i razvoj sustava za arhiviranje društvenih mreža. Planira se nastavak rada na novoj inačici sustava i portala za digitalizirane stare hrvatske novine i časopise te daljnji rad na poticanju digitalizacije te vrste fizički ugrožene građe na nacionalnoj razini.

Provodit će se edukacija knjižničara povezana s novim zakonskim odredbama u području autorskoga i srodnih prava, osobito u odnosu na digitalizaciju i korištenje knjižnične građe u digitalnome okruženju.

Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara u Republici Hrvatskoj

CSSU provodi koordinirani i strukturirani program stalnoga stručnog usavršavanja knjižničara i informacijskih stručnjaka. U skladu s financijskim mogućnostima, planira se nastavak redovitih djelatnosti, organiziranje tečajeva, suradnja s voditeljima matičnih službi, predavačima i partnerskim ustanovama, distribuiranje novosti polaznicima te izdavanje potvrda o sudjelovanju na tečajevima. Redovite aktivnosti obuhvaćaju i organizaciju poslovanja Zbirke za knjižničarstvo te koordinaciju praktičnoga rada studenata knjižničarstva, informacijskih i komunikacijskih znanosti.

Razvojni programi CSSU-a obuhvaćaju uključivanje novih sadržaja i predavača u program u skladu sa suvremenim potrebama rada u knjižnici, edukaciju preko mrežnih seminara (webinara) te daljnji razvoj *online* programa uvođenjem e-tečajeva na zahtjev. U suradnji s Odjelom Informacijske tehnologije planira se implementiranje novih funkcionalnosti na mrežnim stranicama CSSU-a te izradba registra knjižničarskih zvanja kojim će se omogućiti upravljanje podacima o zvanjima i napredovanju knjižničara u Republici Hrvatskoj u skladu s Pravilnikom o uvjetima i načinu stjecanja stručnih zvanja u knjižničarskoj struci. Planira se suradnja na programima međunarodne razmjene stručnjaka iz područja knjižničarstva i informacijskih znanosti, posebno na uključivanju u Erasmus+ program.

ODJEL NABAVA I IZGRADNJA ZBIRKI

Temeljna je zadaća Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu prikupljanje, trajno čuvanje i davanje na korištenje nacionalne nakladničke proizvodnje u analognim i digitalnim pojavnim oblicima. U Odjelu se obavljaju dva temeljna procesa, i to nabava i izgradnja zbirke *Croatica* te nabava i izgradnja Sveučilišne zbirke.

Redoviti programi

Dvojna uloga NSK određuje i njezinu nabavnu politiku u skladu sa Zakonom o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti i Pravilnikom o obveznom primjerku radi izgradnje nacionalne zbirke *Croatica* i Sveučilišne zbirke razvojnim i redovitim programima. U Odjelu se obavlja organizirana i sustavna izgradnja zbiraka i fondova u svim analognim i digitalnim pojavnostima, prihvati i distribucija obveznoga primjerka, prikupljanje i osiguravanje informacijskih izvora za distribuciju u knjižnice u sustavu zamjene, prihvaćanje darova i ostavština fizičkih i pravnih osoba, identifikacija i nabava građe za sve profile korisnika u skladu sa zadaćama NSK te praćenje Retrospektivne nacionalne bibliografije radi održavanja deziderate starije hrvatske knjige. Operativni poslovi sastoje se u prijemu, odabiru, obilježavanju građe žigom, opremanju zaštitnim barkodom, inventarizaciji, signiranju pristigle hrvatske građe, izradbi preliminarnoga zapisa, izradbi zapisa o posjedovanju i izradbi zapisa o primjerku, sustavnoj kontroli potpunosti pristizanja, reklamaciji te usmjeravanju građe na pripadajuće lokacije. Redovito se surađuje s nakladnicima te kulturnom, stručnom i znanstvenom zajednicom. Djelatnici će Odjela u skladu s propisanim epidemiološkim mjerama i financijskim mogućnostima sudjelovati na međunarodnim i hrvatskim konferencijama te pripremati stručne i znanstvene radove.

Zbirka *Croatica*

Nacionalna zbirka *Croatica* izgrađuje se sustavnom nabavom publikacija hrvatskih nakladnika u svim analognim i digitalnim pojavnostima te mehanizmom dostave obveznoga primjerka propisana Zakonom o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti i Pravilnikom o obveznom primjerku. Korpus zbirke *Croatica* obuhvaća i nabavu publikacija hrvatskih autora, publikacija na hrvatskome jeziku i publikacija o Hrvatskoj objavljenih u inozemstvu te će se nastaviti sa sustavnom identifikacijom i prikupljanjem i publikacija hrvatskih manjina i iseljenika iz susjednih i prekomorskih zemalja (Zbirka inozemne Croatice) kao i popunjavanjem praznina nacionalnoga fonda (antikvarna *Croatica*) korištenjem ostalih modela nabave – kupnjom, zamjenom i darom. Osiguranje cjelovitosti nacionalne zbirke *Croatica* ujedno je temelj za izradbu hrvatske tekuće bibliografije i omogućivanje dostupnosti zbirke hrvatske pisane/objavljene baštine.

Sustavnom nabavom rukopisa i starih knjiga, grafika i crteža, karata i atlasa te muzikalija, NSK obrađuje, čuva i osigurava korištenje i toga bitnog dijela hrvatske kulturne baštine čiji se najvrjedniji primjerci u fondovima zbirke građe posebne vrste nabavljaju uglavnom kupnjom. Dio obveznoga primjerka koji pripada digitalnoj zbirci *Croatica* nabavlja se prihvatom i pobiranjem građe u sustave digitalne knjižnice. Nastavit će se prihvatom ocjenskih radova u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju i Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima.

U 2022. godini očekuje se približno jednak porast, i to otprilike 12 000 obveznoga primjerka tiskanih monografskih publikacija; serijskih publikacija (časopisa i novina) – 32 000 sveščića te ostale vrste građe kao i u 2021. godini. Očekuje se i jednak prihvatom mrežnih publikacija objavljenih na domeni .hr. Očekuje se i porast obveznoga primjerka ocjenskih radova zbog povećanja broja i aktivnosti repozitorija visokih učilišta.

U suradnji s Retrospektivnom nacionalnom bibliografijom nastavit će se s istraživanjem i obradom hrvatskih knjiga, posebno novijih hrvatskih knjiga (1945. – 1991.) radi osiguranja njihove vidljivosti i dostupnosti.

Zbirka inozemne Croatice

Zbirka inozemne Croatice, kao podsustav zbirke *Croatica*, okuplja djela objavljena na hrvatskome jeziku u inozemstvu, prijevode djela hrvatskih autora objavljene u inozemstvu te djela inozemnih autora sadržajno povezana s Hrvatima i Hrvatskom, iseljenički tisak kao i tisak hrvatskih manjina i Hrvata izvan Hrvatske. Građa za Zbirku nabavlja se najvećim dijelom darom i zamjenom te djelomično kupnjom, a očekuje se veći porast građe jer se planira znatnija suradnja s relevantnim čimbenicima u svijetu radi povećanja dostupnosti informacija o građi i građe inozemne *Croatice* u tiskanome i digitalnome obliku.

U 2022. godini planira se preseljenje Zbirke u prizemlje zgrade te će se i u novim prostorima Zbirke, u skladu s epidemiološkim mjerama, održavati tribine na temu inozemne *Croatice* na kojima će gostovati ugledne osobe iz hrvatskoga kulturnog, znanstvenoga i diplomatskoga svijeta. Nastavit će se poslovna suradnja s ustanovama kao što su Hrvatska matica iseljenika, Državni ured za Hrvate izvan Hrvatske, Društvo hrvatskih književnika, veleposlanstva Republike Hrvatske i lektorati u svijetu te pojedincima povezano s hrvatskom knjigom u inozemstvu kao i suradnja u svim programima radi promicanja hrvatske književnosti koju stvaraju Hrvati izvan granica Hrvatske.

Sveučilišna zbirka

Sveučilišna zbirka izgrađuje se za potrebe Sveučilišta u Zagrebu i šire akademske znanstvene zajednice radi osiguranja djelotvorne potpore obrazovnim, nastavnim i znanstvenoistraživačkim procesima. U 2022. godini planira se uspostava suradnje u koordiniranoj nabavi i izgradnji sveučilišne zbirke s knjižnicama u sustavu.

Sustavna izgradnja postojećih znanstvenih i stručnih relevantnih zbiraka publikacija u sklopu općih i posebnih fondova NSK kupnjom, zamjenom i darom referentne građe, znanstveno-stručnih omeđenih publikacija i tiskanih inozemnih časopisa nastavit će se nakon kvantitativnih i kvalitativnih pokazatelja informacijskih potreba korisnika Zbirke.

Nastavit će se s koordiniranom nabavom relevantnih inozemnih baza podataka i elektroničkih časopisa za hrvatsku znanstvenu zajednicu radi povećanja broja izvora.

Zahvaljujući sredstvima Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske za nabavu novih naslova za zamjenu publikacija – projekt *Zamjena publikacija – sinergija različitih jezika, kulture i znanosti*, nastavit će se s neprekidnom izradbom popisa tekuće građe zbirke *Croatica* koji će se redovito dostavljati na uvid inozemnim knjižnicama u sustavu zamjene publikacija kao jedan oblik međunarodne kulturne suradnje, čime će se osigurati dostupnost hrvatskih publikacija i poboljšati njihova recepcija u inozemstvu. NSK će slanjem publikacija u inozemne knjižnice istodobno osigurati i porast inozemnih publikacija u svoje zbirke. NSK će nastaviti s politikom primanja darova pojedinaca i ustanova te i na taj način osigurati dodatne kvalitetne izvore informacija te će isto tako svoje viškove ponuditi na dar zainteresiranim knjižnicama.

NSK će nabavu za Sveučilišnu zbirku uskladiti sa sastavnicama Sveučilišta u Zagrebu radi nabave relevantnih temeljnih djela u znanstvenim područjima i disciplinama – uska suradnja s Matičnom službom.

Djelatnici Odjela sudjelovat će u poslovima povezanim s integriranim knjižnično-informacijskim sustavom te razvojem i održavanjem skupnoga kataloga. Održavat će redovite edukacije za rad u sustavu u skladu s potrebama zajednice kao i za studente knjižničarstva.

Za nabavu i izgradnju zbiraka očekuju se jednaka sredstva iz državnoga proračuna kao i za 2021. godinu.

Razvojni programi

Uspostavit će se radni proces za prihvata i pohranu obveznog primjerka e-knjige.

Provođen će se program Razvoj i primjena metodološke osnove za vrednovanje Pravilnika o obveznom primjerku za kvantitativno i kvalitativno praćenje i analizu sustava obveznog primjerka.

Planira se provedba programa Elektronička burza: portal za razmjenu knjižnične građe i knjižnične opreme koji bi omogućio knjižnicama u sustavu Republike Hrvatske neprekidno upisivanje svojih viškova te odabir građe po načelu ponude i potražnje, a portal bi trebao omogućiti i razmjenu opreme. Planira se provedba programa Knjižnica „Ljudevit Gaj“ u Donjoj Lastvi: čuvar nacionalnog identiteta hrvatskog naroda u Crnoj Gori u kojem će NSK nastaviti pružati stručnu i organizacijsku pomoć Knjižnici „Ljudevit Gaj“ u pripremi i provedbi poslova odabira i obrade te pravilnoga smještaja i zaštite građe radi pomoći hrvatskoj zajednici u ostvarenju cilja kako bi knjižnica postala prepoznatljivo kulturno središte ovoga dijela Crne Gore. Planira se nastavak izgradnje Zbirke autografa.

ODJEL OBRADA

U Odjelu Obrada obavlja se normativni nadzor te deskriptivna i sadržajna obrada omeđene i neomeđene građe. Prati se razvoj standarda i formata povezanih s bibliografskom kontrolom te izrađuju pravila za njihovu primjenu. U Odjelu se obavljaju tri temeljna procesa, i to Obrada omeđene građe, Obrada neomeđene građe te Normativni nadzor i sadržajna obrada.

Redoviti programi

Obavljat će se normativni nadzor nad imenima, predmetnim i žanrovskim oznakama, sadržajna obrada općega fonda NSK, obrada inozemnih omeđenih i serijskih publikacija, tiskanih doktorskih disertacija, obveznoga primjerka tiskanih i e-serijskih publikacija, obveznoga primjerka sitnoga tiska i mrežnih publikacija – Hrvatski arhiv weba. Sudjelovat će se u aktivnostima povezanim s Pravilnikom za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima. Pratit će se razvoj i usklađivati primjena formata MARC 21 za bibliografske i normativne zapise. Izrađivat će se pravila za opis različitih vrsta građe radi ujednačene primjene normi.

Odjel će sudjelovati u ostvarenju programa Centra za stalno stručno usavršavanje i ostalim edukacijskim programima – interne edukacije u NSK, edukacije za rad u knjižnično-informacijskome sustavu Aleph i edukacije studenata. Odjel će sudjelovati u poslovima povezanim s integriranim knjižničnim sustavom te digitalnom knjižnicom, u radu tijela Hrvatskoga knjižničarskog društva, međunarodnih tijela kao što su konzorciji UDK i IIPC i Virtualnoj međunarodnoj normativnoj bazi podataka (VIAF). Održavat će se potpuna inačica tablica UDK na hrvatskome jeziku – Hrvatski UDK *Online*.

Na Odjelu Obrada nastavit će se održavati portali Katalogizacija i klasifikacija, Normativa baza UDK, Predmetni sustav NSK i Hrvatski arhiv weba.

Obrada omeđene građe

U poslovnome procesu Obrada omeđene građe provodit će se sljedeće aktivnosti – obrada inozemnih omeđenih publikacija nabavljenih kupnjom, zamjenom ili darom, retrospektivna katalogizacija i rekatalogizacija građe iz Zatvorenoga spremišta, obrada obveznoga primjerka integrirajuće i omeđene mrežne građe, građe odabrane kao sitni tisak i doktorskih disertacija u tiskanome obliku, izradba normativnih zapisa za imena, zapisa o posjedovanju i primjerku te poslovi povezani s Hrvatskim arhivom weba, i to odabir, katalogizacija, arhiviranje obveznoga primjerka mrežnih publikacija, priprema tematskih pobiranja i pobiranja nacionalne internetske domene.

Obrada neomeđene građe

U poslovnome procesu Obrada neomeđene građe provodit će se poslovi obrade obveznoga primjerka serijskih publikacija, uključujući *online* obvezni primjerak i nove naslove inozemnih serijskih publikacija.

Provodit će se dopuna preliminarnih zapisa izrađenih u ISSN uredu za Hrvatsku i posuvremenjivanje zapisa za tekuće publikacije. U *online* katalog unosit će se zapisi za stare serijske publikacije. Izrađivat će se i dopunjavati zapisi o posjedovanju i normativni zapisi. Dodjeljivat će se UDK klasifikacijske oznake i predmetne oznake prema predmetnome sustavu NSK. Za svaki će se naslov pratiti potpunost fonda radi reklamacije nepristiglih primjeraka. Obavljat će se akcisijska obrada, opremanje građe mapama i pohrana u Zatvoreno spremište. Izrađivat će se Hrvatska nacionalna bibliografija, Niz C – Serijske publikacije i druga neomeđena građa.

Normativni nadzor i sadržajna obrada

U poslovnome procesu Normativni nadzor i sadržajna obrada održavat će se i izgrađivati normativna baza podataka za predmete, oznake žanra ili oblika i imena – osobe, obitelji, korporativna tijela, sastanci i naslovi. Obavljat će se izradba, redakcija i nadzor normiranih odrednica za imena i predmete u bibliografskoj bazi.

Koordinirat će se razmjena podataka normativne baze NSK s Virtualnom međunarodnom normativnom bazom podataka (VIAF).

Uređivat će se i održavati Pravilnik i priručnik za predmetne odrednice te posuvremenjivati i dopunjavati sadržaj portala Predmetni sustav NSK. Uređivat će se i održavati Normativna baza UDK oznaka.

Sadržajno će se obrađivati građa za hrvatske bibliografije (CIP i tekuća), *online* građa, doktorske disertacije, novopristigle inozemne knjige i starije knjige iz fonda NSK.

Razvojni programi

U 2022. godini nastavit će se aktivnosti u svezi s Pravilnikom za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima sudjelovanjem u Stalnome odboru za razvoj i održavanje Pravilnika i radnim skupinama za edukaciju i primjenu Pravilnika, izradbu popisa preporučenih rječnika za elemente Pravilnika, izradbu i održavanje ontologije, testiranje primjene Pravilnika i usvojene naslove za hrvatska anonimna i povijesna djela.

Pratit će se razvoj formata MARC 21-A i MARC 21-B te utvrditi njegova primjena u knjižnično-informacijskome sustavu NSK i knjižnica uključenih u isti sustav.

Nastavit će se rad na uspostavi radnoga procesa za prihvata i pohranu obveznoga primjerka e-knjige i e-serijskih publikacija u sustavu Digitalne zbirke NSK.

Planira se objava Priručnika za izradbu i dodjeljivanje usvojenih pristupnica za žanr ili oblik. Započet će se sa sustavnim dodjeljivanjem normiranih odrednica za žanr ili oblik u bibliografskoj bazi.

Provodit će se razvojne aktivnosti povezane s Hrvatskim arhivom weba.

Sudjelovat će se na tekućim i novim razvojnim projektima i programima.

Održavat će se edukacijski tečajevi prema programu CSSU-a te prema potrebi interne edukacije za katalogizatore u NSK.

Razvojni programi usklađeni su s općim ciljevima radne inačice dokumenta *Strategija razvoja NSK 2021. – 2026.* iz srpnja 2021. godine.

Nastavit će se rad na popisivanju ostavština i donacija u fondu NSK radi utvrđivanja daljnjih postupaka povezanih s prihvatom, obradom te zaštitom donacija i ostavština, što uključuje druge odjele i radne procese u NSK.

ODJEL BIBLIOGRAFSKO SREDIŠTE

U skladu sa Zakonom o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti Hrvatske nacionalne bibliografije izrađuju se u trima nizovima, i to Hrvatska bibliografija knjiga – Niz A, Hrvatska bibliografija članaka – Niz B, Hrvatska bibliografija serijskih publikacija i druge neomeđene grade – Niz C te posebni niz za Hrvatsku retrospektivnu bibliografiju i CIP – knjige u tisku.

U planu je nastavak rada na uspostavi bibliografske baze koja će obuhvatiti svu građu zbirke *Croatica* te objedinjavanju obrade CIP zapisa iz svih CIP ureda u Hrvatskoj preko zajedničke platforme za prikupljanje podataka od nakladnika. Planira se i izradba preliminarnih zapisa za članke u Nizu B preko sustava prikupljanja podataka za DOI koji je integriran s integriranim knjižničnim sustavom Aleph. Na Retrospektivnoj bibliografiji nastavit će se rad na više projekata samostalno i suradnjom s drugim odjelima Knjižnice. Ured za identifikatore znatno će raditi na nekoliko bitnih programa radi poboljšanja poslovanja s nakladnicima, od izradbe priručnika za nakladnike do novih komunikacijskih programskih rješenja.

Hrvatska bibliografija knjiga, Niz A

Obavljat će se redoviti poslovi izradbe i pregleda bibliografskih zapisa kao preduvjeta za priređivanje i objavljivanje tekuće nacionalne bibliografije knjiga pristiglih obveznim primjerkom te nabavom inozemne *Croatice* prema mjerilima NSK za uvrštavanje građe u tekuću nacionalnu bibliografiju knjiga. Predviđa se da će građa pristizati redovito u približno istome opsegu kao i prethodnih godina, no prema proširenim mjerilima za izbor građe, dio fonda *Croatice* sitnoga tiska uvrštavat će se u HNB Niz A te se očekuje povećanje broja obrađenih jedinica. Nastavit će se redovito objavljivanje bibliografije na mrežnim stranicama Hrvatske nacionalne bibliografije u 12 brojeva godišnje te kumulativnome broju za prethodnu godinu. Nastavit će se rad na objavljivanju specijalnih bibliografija prema predmetnome, sadržajnome te drugim mjerilima. Nastavit će se i rad na bibliografskoj bazi *Croatice* koju treba uskladiti s formom Nacionalnoga skupnog kataloga. Na bibliografskoj bazi *Croatice* radi se još od 2015. godine s privremenim odgodama kada se uvodio Nacionalni skupni katalog i otežanim radom pri uspostavi novih inačica knjižničnoga sustava i novih poslužitelja te se planira postavljanje nove inačice nacionalne bibliografske baze *Croatica*.

U CIP uredu planira se nastavak redovite djelatnosti izradbe preliminarnih zapisa i redovito objavljivanje CIP biltena u mjesečnoj iteraciji. Predviđa se nešto manji broj CIP zahtjeva, ali se očekuje pojačana suradnja s nakladnicima te, u sklopu Programa koordinirane kontrole izradbe CIP zapisa, pojačana i izravnija suradnja s drugim CIP uredima pri sveučilišnim knjižnicama u Hrvatskoj. Planira se nastavak rada na uvođenju jedinstvenoga Obrasca zahtjeva za izradbom CIP zapisa i u druga CIP središta. Planira se uključivanje u radni proces za prihvrat i pohranu obveznoga primjerka e-knjige – izradba bibliografskoga zapisa za e-knjigu.

Funkcionalna uspostava nacionalne bibliografske baze *Croatica*, uvođenje jedinstvenoga Obrasca zahtjeva za izradbom CIP zapisa i dodjela oznaka u bibliografske zapise objavljene u nacionalnoj bibliografiji zahtijevat će znatnu zaposlenost Odjela Informacijske tehnologije tijekom godine.

Hrvatska bibliografija članaka, Niz B

Obavljat će se redoviti poslovi deskriptivne i sadržajne obrade članaka te normiranje autora i redakcije zapisa kao preduvjeta za izradbu bibliografije. Bibliografija obuhvaća znanstvene, stručne, književne i ostale vrijedne priloge iz 716 časopisa i ostalih serijskih publikacija tiskanih (600 naslova) i elektroničkih (116 naslova) dostupnih u Hrvatskome arhivu weba objavljenih u Republici Hrvatskoj koje Knjižnica dobavlja obveznim primjerkom te su dio općega fonda *Croatica*.

Nastavit će se povezivanje bibliografskih zapisa i cjelovitih tekstova dostupnih na Portalu hrvatskih znanstvenih i stručnih časopisa (Hrčak), odnosno na mrežnim stranicama časopisa s otvorenim pristupom objavljenih na domeni .hr.

Nastavit će se poslovi redakcije/nadopune starijih zapisa radi semantičke kontrole i terminološkoga ujednačivanja ključnih riječi. Planira se objava 12 svešćića za 2019. godinu te izdavanje tekućih svezaka za 2020., 2021. i 2022. godinu koji će sadržavati zapise za elektroničku i tiskanu inačicu članaka.

Tijekom 2022. godine nastavit će se korištenje podataka prikupljenih preko sustava DOI-HR pri obradi članaka, njihova interpretacija i inkorporacija u zapise Niza B te će se nastaviti rad na poboljšanju sustava, što će zahtijevati i doprinos Odjela Informacijske tehnologije.

Hrvatska retrospektivna bibliografija knjiga

Temeljne su djelatnosti procesa Retrospektivna nacionalna bibliografija prikupljanje i istraživanje građe, njezina bibliografska obrada i objavljivanje opće Hrvatske retrospektivne bibliografije knjiga: od 1835. do 1940. te do 1990. godine. Obavljat će se redoviti poslovi istraživačkoga, bibliografskoga, terenskoga i stručnoga prikupljanja građe, istraživanja građe, izradbe, dopune/izmjene i pregleda bibliografskih zapisa kao preduvjeta za izradbu i objavljivanje opće Hrvatske retrospektivne bibliografije knjiga: 1835. – 1940.

Nastavit će se rad na programu Objavljivanje Građe za HRB u digitalnome obliku (25 knjiga) kao i objavljivanje *online* Retrospektivne bibliografije 1835. – 1940. te do 1990. godine u kronološkome rasporedu. Planira se i prikupiti novih 200 jedinica za Dopune Građi za HRB.

Nastavit će se rad na unosima i ispravcima zapisa za Hrvatsku retrospektivnu bibliografiju knjiga.

Nastavit će se rad na unosu i posuvremenjivanju popisa Deziderata HRB 1835. – 1940. Nastavlja se rad na projektima digitalizacije, i to *Digitalizacija općih hrvatskih bibliografija 1860. – 1960.*, *Adrianskoga mora sirena* i *Croatica Veneta : bibliografija hrvatskih knjiga objavljenih u tiskanim u Veneciji od XV do XVIII stoljeća*. Planira se rad na specijalnoj mrežnoj bibliografiji hrvatske Dječje knjige do 1945. godine – predviđen je odabir, izradba i unos 3000 bibliografskih jedinica tijekom 2022. godine. Planira se dovršetak i objava još dviju specijalnih bibliografija kao što su *Bibliografija Niccole Tommasea* (220. obljetnica rođenja) i *Bibliografija Vojne krajine* (150. obljetnica razvojačenja). Planira se daljnji rad, stručna pomoć pri izradbi i suradnja na projektu sustava *Mreža virtualnih izložbi knjižnica* osmišljenim za izradbu virtualnih izložaba – odabir, obrada i slanje građe na digitalizaciju.

Nastavit će se analiza stanja u bibliografskoj bazi Knjižnice, stručnome i matičnome katalogu Knjižnice, dostupnim pojedinačnim katalogzima fonda Knjižnice te fizičkoga smještaja građe u

Zatvorenome spremištu NSK i ostalim lokacijama. Težište rada u 2022. godini bit će ponajprije u obradi građe *Croatice* u fondu NSK koja nije zastupljena u matičnome katalogu NSK te u knjižničnoj bazi podataka NSK – na prvome mjestu građa, i to Poklon Ivšić (signature PI), Poklon Frangeš (signature PF) i Poklon Kombol (signature PK).

Planira se izraditi 5000 bibliografskih zapisa te 1000 novih i 200 dopunjenih autorskih zapisa.

Identifikatori

Temeljna je zadaća ureda za identifikatore učlanjivanje hrvatskih nakladnika te identifikacija knjiga i druge omeđene građe, notirane glazbe, serijskih publikacija i druge neomeđene građe i članaka u časopisima. Uredi djeluju prema pravilima međunarodnih sustava ISSN, ISBN, ISMN i DOI. U uredima se daju upute, savjeti i stručna pomoć nakladnicima u skladu s pravilima sustava.

U uredima za identifikatore obavljat će se redoviti poslovi kao što su dodjele identifikatora, izradba i posuvremenjivanje metapodataka povezanih s identifikatorima, održavanjem i posuvremenjivanjem nacionalnih i međunarodnih baza podataka odgovarajućih sustava i adresara nakladnika, bibliografski nadzor, odnosno praćenje navođenja dodijeljenih identifikatora, edukacija i pomoć nakladnicima u pripremi, uređivanju i oblikovanju publikacija, metapodataka i primjeni identifikatora.

Razvojni programi odvijat će se u skladu s radnom inačicom Strategije razvoja NSK 2021. – 2026. Radit će se na daljnjem razvoju rada ureda te će se nastaviti praćenje razvoja i mogućnosti primjene identifikatora. Radit će se i na izradbi Priručnika za nakladnike knjiga, poboljšanju poslovanja s nakladnicima preko uspostavljenoga programskog rješenja i poboljšanju izvješćivanja za Međunarodni ured za ISBN (ONIX).

ODJEL POSEBNE ZBIRKE

Odjel Posebne zbirke sastoji se od četiriju posebnih zbiraka knjižnične građe, i to Zbirke rukopisa i starih knjiga, Grafičke zbirke, Zbirke zemljovida i atlasa te Zbirke muzikalija i audiomaterijala. Svaka od zbiraka zasebna je cjelina te sadrži vrijednu i rijetku baštinsku građu koja zahtijeva posebne uvjete zaštite, pohrane i uporabe građe te dodatna znanja u obradi i predstavljanju građe javnosti. U zbirkama se odvijaju procesi nabave, formalne i sadržajne obrade, pohrane te rad s korisnicima. Zbirke u svojim aktivnostima surađuju s drugim ustrojbenim jedinicama NSK. Zbirke sudjeluju u poslovima sustava digitalne knjižnice, izradbi i provedbi projekata digitalizacije građe i ostalih projekata, izložbenim i promidžbenim aktivnostima te znanstvenome i stručnome radu. Svaka se zbirka osobito brine o zaštiti građe koju posjeduje te se redovito odabire i priprema građa za konzervaciju, restauraciju, digitalizaciju i zaštitna snimanja. Redovito se sudjeluje u radu povjerenstava, stručnim i radnim skupinama te se ostvaruju različite vrste stručnih i znanstvenih suradnji u zemlji i inozemstvu.

Zbirka rukopisa i starih knjiga

Redoviti programi provodit će se sljedećim aktivnostima kao što su nabava, obrada, digitalizacija i zaštita te informacijsko-referalna djelatnost.

Nabava

Rukopisna i knjižna građa nabavljat će se prema Smjernicama za izgradnju i zaštitu Zbirke rukopisa i starih knjiga NSK te u skladu s financijskim mogućnostima NSK. Građa se nabavlja kupnjom i darom, rjeđe zamjenom.

Obrada

Obrađivat će se primjerci knjiga iz 16. i 17. stoljeća koji su u riznično spremište povučeni s glavnoga spremišta. Nastavit će se razvrstavati i obrađivati rukopisne ostavštine Mirka Meheša i Jakše Kušana. Usporedno s obradom građe u knjižnično-informacijskome sustavu Aleph, koja je dostupna u *online* katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, provodit će se tradicionalni način obrade koji podrazumijeva unos u inventarnu knjigu te održavanje kataloga na listićima. Provodit će se izradba zapisa o posjedovanju i primjerku.

Digitalizacija i zaštita

U suradnji s Odjelom Zaštita i pohrana nastavit će se davanje primjerka iz zbirke *Kušević* na zaštitno snimanje. U slučaju potrebe pojedini će se primjerci dati na čišćenje i restauriranje u Odjel Zaštita i pohrana. Osim toga, provodit će se digitalizacija rukopisne i knjižne građe. U 2022. godini planira se nastaviti s digitalizacijom primjeraka za zbirku *Flaciana* koja je zasad dostupna u sklopu Digitalne knjižnice NSK. Dio građe davat će se na digitalizaciju u skladu s

potrebama i zahtjevima korisnikâ. Suradivati će se na provedbi EU projekta *e-Kultura – Digitalizacija kulturne baštine*.

Informacijsko-referalna djelatnost

U Zbirci rukopisa i starih knjiga provodi se i informacijsko-referalna djelatnost, odgovarajući na korisničke upite te upite zainteresiranih pojedinaca iz znanstvene i akademske zajednice.

Razvojni programi

Projekte i programe u 2022. godini planirat će se i provoditi u skladu sa strateškim ciljevima i prioritetima koji su uključeni u radnu inačicu Strategije razvoja NSK 2021. – 2026.

Sudjelovat će se u aktivnostima povezanim s projektima prijavljenima na natječaj Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske. NSK je već tradicionalno uključena u festivalski program posvećen Miroslavu Krleži te se tako Zbirka rukopisa i starih knjiga pridružuje njegovu održavanju (izlaganje i javno događanje). U sklopu znanstvene djelatnosti planira se osnaživanje znanstvenoga potencijala objavljivanjem stručnih i znanstvenih radova te pokretanjem postupka za izbor u znanstveno zvanje djelatnika.

Grafička zbirka

Redoviti programi provodit će se sljedećim aktivnostima kao što su nabava, obrada, digitalizacija i zaštita te informacijsko-referalna djelatnost.

Nabava

Nabava građe obavljat će se suradnjom s umjetnicima, antikvarijatima i pojedincima prema utvrđenim mjerilima vrijednosti i zastupljenosti u fondu. Kupnja će ovisiti o osiguranim financijskim sredstvima. Građa se nabavlja i obveznim primjerkom, i to plakati, razglednice i grafičke mape u sklopu zbirke *Croatica*. Procjena je da će se u godini plana zadržati broj pristiglih primjeraka jedinica građe kao prethodnih godina. U suradnji s Odjelom Nabava i izgradnja zbirki sudjelovat će se u izradbi prijedloga nabave publikacija koje su potrebne za rad u zbirkama. Razmatrat će se i procjenjivati ponuđeni darovi Zbirci.

Obrada

Nastavit će se redovita inventarizacija i obrada novonabavljene građe i građe iz spremišta Zbirke kao i strojna inventarizacija starije građe. Nastavit će se obrada i objava digitalnih preslika građe u sustavu Digitalne knjižnice NSK. Radit će se na izradbi novih zapisa u normativnoj bazi imena. Nastavit će se s revizijom fonda razglednica s prikazima hrvatskih gradova.

Digitalizacija i zaštita

Nastavit će se s odabirom građe te izradbom popisa za digitalizaciju vizualne građe – odabir i priprema građe za digitalizaciju prema utvrđenim mjerilima. Nastavit će se i s odabirom i pripremom građe za čišćenje, restauraciju i opremanje zaštitnim paspartuima i mapama. Za projekt *e-Kultura – Digitalizacija kulturne baštine* pripremat će se fotostakalaca za digitalizaciju – izradba popisa, preventivna zaštita i opremanje. Plakati iz vanjskoga spremišta pripremat će se za čišćenje. Sve će se aktivnosti ostvariti u suradnji s Odjelom Zaštita i pohrana.

Informacijsko-referalna djelatnost

Nastavit će se pružanje stručnih informacija i ostalih usluga korisnicima te davanje građe na korištenje prema Pravilniku o uvjetima i načinu korištenja građe i usluga Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. Očekuje se zadržavanje broja korisnika i posjetitelja. Zbirka će se predstavljati organiziranim skupinama u čitaonici, na Portalu NSK i portalu Digitalne knjižnice NSK. Nastavit će se suradnja sa srodnim ustanovama u zemlji i inozemstvu. Organizirat će se predstavljanja novonabavljene građe.

Razvojni programi

Planira se raditi na razvoju digitalnih usluga portala Grafičke zbirke, a u sklopu projekta *e-Kultura – Digitalizacija kulturne baštine* Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske.

Zbirka zemljovida i atlasa

Redoviti programi provodit će se sljedećim aktivnostima kao što su nabava, obrada, digitalizacija i zaštita te informacijsko-referalna djelatnost.

Nabava

Očekuje se blago povećanje ukupnoga broja pristiglih primjeraka kartografske građe. Nastavit će se prema zakonskoj obvezi s prikupljanjem obveznoga primjerka te će se i dalje surađivati s ponuditeljima stare i vrijedne kartografske *Croatice* za otkup. Kupnja će ovisiti o kvaliteti ponude i osiguranim financijskim sredstvima. Razmatrat će se i procjenjivati građa ponuđena na dar i zamjenu te odlučivati o njezinu prihvatu u fond Zbirke.

Obrada

Nastavit će se redovita inventarizacija i deskriptivno-sadržajna kataložna obrada cjelokupne novonabavljene kartografske građe. Kao i dosad, nastavit će se s reinventarizacijom građe te revizijom postojećih bibliografskih zapisa. Također će se raditi na reviziji postojećih i izradbi novih zapisa u normativnoj bazi geografskih predmetnih oznaka, imena i odrednica za žanr/oblik. U sustavu Digitalne knjižnice NSK, prema raspoloživoj digitaliziranoj kartografskoj

građi, nastavit će se unos koji obuhvaća poslove izradbe zapisa, uređivanja metapodataka, pripreme, obrade i povezivanja slikovnih datoteka te uređivanje koncepata geografskih imena i osoba. Sva digitalizirana građa bit će povezana s odgovarajućim zapisom u sustavu NSK.

Digitalizacija i zaštita

Nastavit će se s odabirom i pripremom te izradbom popisa za digitalizaciju kartografske građe prema prioritetima. Nastavit će se priprema građe za restauraciju iz *Zbirke Novak* te priprema za opremanje, čišćenje i digitalizaciju novonabavljene starije kartografske građe i rukopisne građe. Surađivat će se na provedbi projekta *e-Kultura – Digitalizacija kulturne baštine* Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske.

Informacijsko-referalna djelatnost

Pružat će se stručne informacije i ostale usluge mrežnim i fizičkim korisnicima te davati građa na korištenje prema zahtjevima. Očekuje se smanjen broj posjetitelja i korisnika čitaonice zbog epidemiološke situacije, ali i povećanje broja udaljenih i mrežnih korisnika. Zbirka će se predstavljati preko mrežnih stranica NSK i Digitalne knjižnice NSK. Nastavit će se suradnja sa srodnim ustanovama u zemlji i inozemstvu.

Razvojni programi

Razvojni programi temelje se na radnoj inačici Strategije razvoja NSK 2021. – 2026. Planira se raditi na ostvarenju projekta prostornoga pozicioniranja digitalizirane starije kartografske građe u suvremeni kontekst radi razvoja digitalnih usluga portala Kartografske zbirke, a u sklopu projekta *e-Kultura – Digitalizacija kulturne baštine* Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske.

Zbirka muzikalija i audiomaterijala

Redoviti programi provodit će se sljedećim aktivnostima kao što su nabava, obrada, digitalizacija i zaštita te informacijsko-referalna djelatnost.

Nabava

Nabava knjižnične građe obuhvaćat će nastavak redovitoga nadziranja obveznoga primjerka glazbene građe *Croatica* na svim medijima te vođenje evidencije nakladnika zvučne glazbene građe. U 2022. godini očekuje se zadržavanje istoga broja jedinica glazbene građe pristiglih obveznim primjerkom te blago smanjenje u prinovi digitalne zvučne glazbene građe. Osim obveznim primjerkom, očekuje se manji broj prinove pristigle darom i zamjenom. Razmatrat će se ponude za otkup starije i vrijedne glazbene građe *Croatica*, osobito rukopisnih nota.

Obrada

Nastavit će se redovita obrada svih vrsta glazbene građe u knjižničnome sustavu koja obuhvaća poslove signiranja, inventarizacije te kataložno-sadržajnu obradu. Planira se i nastavak retroinventarizacije glazbene građe. U sklopu sustava za upravljanje digitalnim sadržajima planira se nastavak obrade i objave digitalne i digitalizirane glazbene građe. Poslovi će uključivati izradbu zapisa, izradbu analitičkih zapisa, uređivanje metapodataka, izradbu i uređivanje koncepata te pripremu i uređivanje datoteka zvučne i notirane glazbene građe. Svi zapisi nastavit će se povezivati sa zapisima u knjižnično-informacijskome sustavu. Očekuje se zadržavanje istoga broja objavljenih jedinica u sustavu Digitalne knjižnice NSK.

Digitalizacija i zaštita

U planu je nastavak redovitoga odabira i priprema građe za zaštitna snimanja te konzervatorsko-restauratorske zahvate. Očekuje se da će se broj jedinica za zaštitu zadržati na razini iz prethodne godine. Planira se nastavak sustavnoga opremanja zaštitnom opremom za glazbenu građu – beskiselinskih ovitaka te spremišnih i trezorskih mapa zbog intenziviranja rada na rukopisnoj građi. Planira se daljnja sustavna zaštita zvučne glazbene građe (migracija) te odabir notnih tiskovina i rukopisa za digitalizaciju i zaštitna snimanja. Suradivat će se na provedbi projekta *e-Kultura – Digitalizacija kulturne baštine* Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske.

Informacijsko-referalna djelatnost

Redovito će se pružati stručne informacije i ostale usluge svim korisnicima te davati građa na korištenje. Građa Zbirke nastavit će se predstavljati preko mrežnih stranica i Digitalne knjižnice NSK te preko virtualnih izložaba. Očekuje se zadržavanje broja fizičkih korisnika na razini iz 2021. godine. Nastavit će se stručna suradnja sa srodnim ustanovama u zemlji i inozemstvu – HUMKAD/IAML, Komisija za glazbene knjižnice HKD-a i Radna grupa za audiovizualnu građu i multimediju HKD-a.

Razvojni programi

U planu je nastavak povećanja dostupnosti digitalnih inačica notne građe, a osobito razvoj prikaza i reprodukcije digitalne zvučne glazbene građe na portalu Digitalizirana glazbena građa u sklopu portala Digitalne zbirke NSK. Planira se predstavljanje i promidžba digitalne/digitalizirane glazbene građe u obliku objavljivanja virtualnih izložaba građe iz ostavština Huberta Pettana i Ivane Lang. U skladu s radnom inačicom Strategije razvoja NSK 2021. – 2026. planira se uključivanje glazbene građe u projekt *e-Kultura – Digitalizacija kulturne baštine* Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske.

ODJEL ZAŠTITA I POHRANA

U Odjelu se obavlja planiranje te se organiziraju i pružaju stručni poslovi za cijelu NSK u području pohrane, zaštite i konzervacije građe. Odjel sadrži četiri temeljna procesa, i to Konzervacija i restauracija, Zaštitna snimanja i izrada preslika, Opremanje i uvez građe te Pohrana knjižnične građe.

Zaštita knjižnične građe

Redoviti programi

Provodit će se sustavna zaštita knjižnične građe s praćenjem uvjeta u kojima se građa nalazi, istraživanjem i procjenom stanja građe i mjerama zaštite (laboratorijska ispitivanja, konzerviranje i restauriranje te vođenje dokumentacije konzervatorsko-restauratorskih radova, uključujući i fotodokumentaciju); pregled stanja novopribavljene građe i potrebni konzervatorsko-restauratorski radovi uz moguće zaštitno opremanje (separatori, košuljice, mape, kutije i paspartui); priprema građe za potrebe izlaganja/snimanja u sklopu i izvan NSK (pregledavanje i odabir građe, nužni konzervatorsko-restauratorski radovi i snimanje, zaštitno opremanje i izradba zapisnika); program zaštite starih hrvatskih novina (mikrofilmiranje, skeniranje, konzerviranje i restauriranje) te pružanje savjetodavne i stručne pomoći knjižnicama povezano sa zaštitom knjižnične građe i dr.

Uz brigu o vlastitoj građi, u 2022. godini provodit će se programi preventivnoga i kurativnoga konzerviranja i restauriranja građe baštinskih zbiraka izvan NSK, i to u mjeri u kojoj će ih financijski potpomoći Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske te ako to budu dopuštale važeće epidemiološke mjere.

Djelatnici Odjela sudjeluju također i u kvartalnim provedbama mjera dezinfekcije i deratizacije.

Mikrofilmiranje se nastavlja odvijati u postojećim uvjetima opreme i osoblja te podrazumijeva postupke za zaštitno mikrofilmiranje novina, pregled i procjenu uporabljivosti starih mikrofilmova radi uvrštenja u fond, korištenja umjesto tiskane građe u prostorima NSK te digitalizaciju starih hrvatskih novina (i časopisa) s mikrofilma. Zbirka rukopisa i starih knjiga i Zbirka muzikalija i audiomaterijala dostavljaju građu na mikrofilmiranje prema planu pojedine zbirke. Planira se nastavak mikrofilmiranja zbirke *Kušević* te redovitoga mikrofilmiranja prema planu Zbirke. Ukupni se plan, u ovim uvjetima i načinu rada, procjenjuje na 80 000 snimaka godišnje, od kojih se gotovo 35 000 odnosi na građu Posebnih zbirki. Razmotrit će se korištenje mikrofilmova umjesto izvorne građe u prostorima Zbirke rukopisa i starih knjiga, uz odgovarajuću opremu. Mikrofilmiranje novina usklađivat će se s mogućim projektima digitalizacije s mikrofilma u sklopu projekata koje odobri Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske te tekućim projektom *e-Kultura – Digitalizacija kulturne baštine*.

Digitalizacija će se odvijati redovitim programima ili projektima digitalizacije s mikrofilma i digitalizacije izvornika. S mikrofilma se digitaliziraju uglavnom novine (i poneki časopisi). S izvornika se radi trajne ili dugotrajne pohrane skeniraju sve vrste građe Posebnih zbirki. Poslovi

digitalizacije usko su povezani s provođenjem projekata koje odobrava Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske, a prema čem se usmjeravaju i prioriteta pripreme građe, skeniranja, obrade kao i održavanja opreme. Građa Posebnih zbirki dostavlja se na digitalizaciju prema planu. Za redoviti rad i provođenje projekta *e-Kultura – Digitalizacija kulturne baštine* potrebno je omogućiti povećanje prostora za pohranu na poslužiteljima za 6 TB. Suradivati će se na provedbi EU projekta *e-Kultura* u pohrani digitalnih arhivskih matrica u središnji sustav trajne pohrane. Za očekivati je manji opseg skeniranja za korisnike jer su nabavljeni uređaji za skeniranje mikrofilma i izvornika u Čitaonici periodike za pregled i digitalizaciju građe koju nije dopušteno fotokopirati ili su nedostupni odnosno oštećeni izvornici.

U Procesu zaštitna snimanja i izrada preslika obavljat će se i poslovi snimanja događanja i izložaba u suradnji s Odsjekom Marketing i komunikacije te obrada i pohrana digitalnih fotografija radi njihova naknadnog korištenja ili objavljivanja na stranicama NSK. U redovite poslove pripada i snimanje ili skeniranje radi izradbe fotodokumentacije pri obavljanju konzervatorskih i restauratorskih radova. U planu je i rad fotografa na terenu na projektu *Hrvatski prvotisci: popis i opis prvotisaka u hrvatskim svjetovnim i crkvenim ustanovama* ako se projekt nastavi i 2022. godini. Nastavlja se istraživanje, obrada, opis i snimanje vodenih znakova, izmjena postojećih zapisa te izradba novih radi upisa u Digitalnu knjižnicu NSK.

Pohrana knjižnične građe

U sklopu redovitih programa pohrane građe obavljat će se sljedeći poslovi, i to smještaj na police prinovljenih knjiga, časopisa, novina, mjesno dostupne elektroničke građe, hrvatskoga sitnog tiska (unikat, arhivski primjerak i dublete), prihvati i smještaj Rektoratske zbirke doktorskih disertacija koja nije dio fonda NSK, izradba naljepnica sa signaturama prispjele građe (nova, restaurirana i opremljena novim mapama), rješavanje prispjelih zahtjeva za korištenjem građe korisnika Knjižnice; provjera statusa knjiga (je li za korištenje u čitaonici ili za posudbu); zaduživanje građe za proces rekatalogizacije te reinventarizaciju građe; izradba reinventariziranih zapisa o primjerku za stariju građu te pregled i izdvajanje građe za obradu u knjižnično-informacijskome sustavu. Planira se nastavak revizije najstarijega dijela fonda kao i upisivanje podataka dobivenih revizijom u računalnu bazu. Provođen će se i preventivna zaštita (nastavak čišćenja knjiga na etaži – 1 i – 2 te građe onečišćene istjecanjem halona – arhivski primjerak časopisa) te slaganje na novu lokaciju u sklopu etaže – 2. Nastavit će se s pregledom stanja arhivskoga fonda te zamjenom dotrajalih mapa novina. Suradivati će se na provedbi EU projekta *e-Kultura – Digitalizacija kulturne baštine*.

Razvojni programi

Nastavlja se razvoj sustava ili arhiva za upravljanja podacima i fotodokumentacijom Odjela Zaštita i pohrana pod nazivom Konzervacija i restauracija NSK (K-R-NSK) te sustava za upravljanje poslovnom i stručnom dokumentacijom Odjela (DOK-2). Potaknuti opremljenošću Čitaonice periodike, trebalo bi razmisliti o korištenju preslika mikrofilmova ili digitalnih preslika koje bi se uz odgovarajuću opremljenost koristile umjesto izvorne građe u prostorima

Zbirke rukopisa i starih knjiga te ostalih zbiraka. U planu je i sudjelovanje u izradbi Programa zaštite rukopisa i protokola postupanja. Potrebno je planirati način pretvorbe Access baza koje koristi proces ZSIP u interoperabilnije informatičke i informacijske sustave. Na natječaj Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske prijavljen je projekt *Pisati slobodno – tematski portal o cenzuri periodike krajem 19. i početkom 20. stoljeća u Hrvatskoj* koji potiče međuodjelni razvoj.

Istraživanje stare tehnike uvezivanja građe provodit će se posuvremenjivanjem baze Uvez (MS Access), nadopunom Zbirke uzoraka povijesnih knjigoveških materijala te suradnjom s drugim ustanovama.

Planira se provođenje procjene prikladnosti uvedenih nanomaterijala za zaštitu građe na temelju dosad prikupljenih podataka kao i suradnja s drugim ustanovama o ovoj temi.

Planira se i program radnoga naziva Razvoj modela istraživanja slikanih ukrasa u inkunabulama u svrhu njihove zaštite, a čija svrha bi bila razviti održive, interdisciplinarne i neinvazivne modele istraživanja slikarskih tehnika na papirnome nositelju.

Pripremljeno je pet programa konzervatorsko-restauratorskih radova vanjskih imatelja na knjižničnoj građi iz Manastira Uspenja Presvete Bogorodice u Krupi, Franjevačkoga samostana sv. Frane u Zadru, Crkvene općine Topusko, Knjižnice Juraj Habelić u Zagrebu te Znanstvene knjižnice u Dubrovniku.

Na natječaj Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske prijavljen je i nastavak programa Hrvatski prvotisci: popis i opis prvotisaka u hrvatskim crkvenim i svjetovnim ustanovama.

U planu je daljnje usavršavanje djelatnika preko mrežnih seminara (webinara), stručnih i znanstvenih skupova i simpozija.

ODJEL KORISNIČKE SLUŽBE

Odjel u kojem se planiraju, organiziraju i pružaju opće i stručne informacijske i referalne usluge, izgrađuju zbirke u slobodnome pristupu prema znanstvenim područjima – ponajprije za potrebe Sveučilišta u Zagrebu i u suradnji s knjižnicama Sveučilišta kao i druge zbirke u čitaonicama. U Odjelu se obavljaju dva temeljna procesa, i to Informacijski centar (informacijsko-referentne usluge i međuknjižnična posudba) i Čitaonice i posebne zbirke građe (znanstvene i specijalističke informacije) te se odvijaju aktivnosti osiguravanja pristupa e-izvorima.

Redoviti programi

Nastavit će se s provedbom redovitih programa i aktivnosti, i to organizacija i provođenje bibliografsko-referalne i informacijske djelatnosti, uključujući citiranost i indeksiranost; tematska i predmetna pretraživanja, uživo i na daljinu; organizacija i provođenje edukacija korisnika o informacijskoj pismenosti i srodnim temama, vođenje skupina uz stručno vodstvo; izradba uputa, vodiča i pomagala za korištenje građe i usluga za korisnike; izgradnja, upravljanje i osiguravanje pristupa zbirkama građe u čitaonicama s otvorenim pristupom (opće-znanstveni fond, referentna građa, disertacije i magistarski radovi, službene publikacije, knjižnična građa o Domovinske ratu te tekući hrvatski i inozemni časopisi), uključujući i osiguravanje pristupa e-izvorima s nacionalnom i sveučilišnom licencijom; angažman na poticanju slobodnoga i otvorenoga pristupa informacijama i informacijskim izvorima za potrebe stručnoga i znanstvenoga rada, sudjelovanje u izgradnji i upravljanju nacionalnih repozitorija ocjenskih radova te repozitorija Sveučilišta u Zagrebu; organizacija i pružanje usluge međuknjižnične posudbe i dostave dokumenata; predlaganje i priređivanje tematskih izložaba, izrađivanje bibliografskih popisa ili kataloga izložaba te sudjelovanje u aktivnostima Knjižnice tijekom obilježavanja obljetnica i prigodnih događanja. Djelatnici će se neprekidno educirati, planiraju se sudjelovanja i izlaganja na hrvatskim i inozemnim stručnim skupovima te objavljivanje znanstvenih i stručnih radova.

U 2022. godini koncipirat će se i predložiti izmjene sadašnjih postupaka u pružanju usluga korisnicima (posudba i korištenje građe te informacijske usluge). Pristupit će se sređivanju fonda i definiranju novoga koncepta otvorenoga pristupa i smještaja građe sveučilišne zbirke. Planiraju se fizičke i virtualne edukacije korisnika, promidžba i korištenje virtualnoga vodiča kroz Knjižnicu Smart Library NSK te osiguranje prostora za skupno učenje. Planira se započeti sa sustavnim istraživanjem korisnika i korisničkih potreba, najprije s neprekidnim ispitivanjem zadovoljstva korisnika uslugama Informacijskoga centra, a zatim i s vrjednovanjem fonda i usluga Odjela te ispitivanjem zadovoljstva i potreba korisnika općenito.

U Informacijskome centru planira se provedba revizije referentne građe te izradba više tematskih kataloga.

U Zbirci službenih publikacija planira se suradnja sa Središnjim državnim uredom za razvoj digitalnoga društva u svezi s prihvatom i dostavom obveznih primjeraka hrvatskih službenih publikacija prema zakonskim odredbama te zajedničkom edukacijom knjižničara o digitalnim izvorima službenih publikacija u sklopu CSSU-a. Planira se revizija kao priprema za izradbu

novih smjernica za izgradnju fonda. U sklopu EDC NSK organizirat će se edukativni program u sklopu platforme Konferencija za budućnost Europe. U povodu Europskoga dana zaštita žrtava kaznenih djela postaviti će se mrežna izložba službenih publikacija i mrežnih izvora, a nastaviti će se i godišnjim obilježavanjem Europskoga tjedna i Europskoga tjedna sporta. Zbirka će sudjelovati u prikupljanju službenih publikacija za izgradnju tematske zbirke *Klimatske promjene* u suradnji s HAW-om te izradbi Zelenoga plana NSK.

U Zbirci disertacija i magistarskih radova planira se reorganizacija smještaja građe i daljnji rad na osiguravanju dostupnosti te omogućivanju korištenja analogne, digitalne i digitalizirane građe Zbirke u prostoru NSK i na daljinu u skladu s valjanim Zakonom o autorskom pravu i srodnim pravima.

U Zbirci knjižnične građe o Domovinskom ratu nastaviti će se izgradnja fonda i neprekidno izlaganje prinova Zbirke kao i obilježavanje značajnih nadnevaka iz Domovinskoga rata dodatnim prigodnim izložbama građe, i to obljetnica Oluje te Dan sjećanja na žrtve Domovinskoga rata i Dan sjećanja na žrtvu Vukovara i Škabrnje. Nastaviti će se rad na osiguravanju i osuvremenjivanju pristupa digitaliziranim člancima okupljenima u bibliografiji *Rat u Hrvatskoj*.

Razvojni programi

Sci-Lab zamišljen je kao središnje mjesto akademske zajednice za kolaboraciju i edukaciju. Projekt će se odvijati u nekoliko faza, a u prvoj se fazi očekuje prenamjena dijela postojećega prostora u NSK u novi prostor s najsuvremenijom informatičkom tehnologijom koji će omogućiti nove načine rada i učenja. Planira se suradnja s Digitalnim laboratorijem NSK te drugim inovativnim programima.

Transformativni ugovori. Nabava e-izvora odvijati će se u sklopu sredstava Ministarstva znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske i sredstava EU fondova ovisno o natječaju u 2022., s obzirom na to da projekt *E-izvori* završava u 2022. godini. Planira se koncipiranje i priprema novoga projekta novčano potpomognuta iz sredstava EU u novome financijskom razdoblju 2021. – 2027., u sklopu kojega će se provesti sve potrebne aktivnosti radi potpisivanja transformativnih ugovora.

Središnji sustav za bibliometrijska pretraživanja. Radi poboljšanja usluga povezanih s bibliometrijom i analizom znanstvene proizvodnje na poticaj Knjižnice i Nacionalnoga vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj razvija se Središnji sustav za bibliometrijska pretraživanja. Ciljevi su sustava ujednačavanje prakse i bibliometrijskih potvrda, uključivanje svih knjižnica iz sustava znanosti i visokoga obrazovanja te pružanje redovitih edukacija i pravodobnih informacija knjižničarima i krajnjim korisnicima u znanstvenoj zajednici.

CroAtrium – transmedijski pristup nacionalnoj zbirci *Croatice* i prateće programske aktivnosti nova je programska djelatnost NSK usmjerena na osiguravanje pristupa te predstavljanje djela nacionalne zbirke *Croatice* u novim suvremenim multimedijalnim, interaktivnim te digitalnim oblicima. Programi za različite publike (učenici, studenti, znanstvenici, nakladnici, autori, umjetnici i drugi građani) bit će usmjereni na istraživanje, razvoj i promidžbu *Croatice*, ali i druge vrijedne građe koju NSK posjeduje u tiskanim i digitalnim oblicima na različitim medijima, uz odgovarajuće prezentacijske tehnologije. Prateći programi provoditi će se u niz

oblika kao što su susreti, izložbe, tribine, predavanja, seminari, radionice, predstavljanja i dr. Iako će se program provoditi u novouređenome dijelu zgrade, povezanost je CroAtriuma s građom i uslugama u tzv. korpusnome dijelu zgrade ne samo neizbježna nego i dodana vrijednost. U 2022. godini planira se prva faza provođenja razvojnoga projekta.

ODJEL ZAJEDNIČKI POSLOVI

Odsjek Tajništvo

Odsjek Tajništvo tijekom 2022. godine obavljat će redovite aktivnosti u području općih i kadrovskih poslova, poslova pisarnice i pismohrane, pravnih poslova te poslova javne nabave i ekonomata, a u nastavku na aktivnosti koje su u Odsjeku poduzimane tijekom 2021. godine.

U Tajništvu će se obavljati poslovi pravne potpore u svezi s potrebama ustrojbenih jedinica Knjižnice tijekom ostvarenja različitih stručnih projekata i programa te obavljanja redovitih i izvanrednih zadaća. Pravna potpora obuhvaća potporu izradbi internih akata, praćenje, izvješćivanje i primjenu propisa koji su bitni za poslovanje Knjižnice, pružanje informacija za potrebe inspekcijskih nadzora, suradnju s odvjetničkim uredom opunomoćenim za zastupanje Knjižnice u sudskim postupcima te samostalno zastupanje Knjižnice u postupcima pred sudovima i drugim državnim tijelima, izradbu svih vrsta ugovora i sporazuma za potrebe Knjižnice te pravne poslove u pružanju potpore Upravnomu i Stručnomu vijeću i ustrojbenim jedinicama Knjižnice u obavljanju redovite djelatnosti kao i poboljšanju djelatnosti i razvoju Knjižnice.

Ured za javnu nabavu u suradnji s ostalim unutarnjim ustrojbenim jedinicama obavljat će redovite aktivnosti iz svoje nadležnosti, a pripremat će prijedlog godišnjega plana javne nabave, provoditi postupke javne nabave roba, radova i usluga za potrebe Knjižnice, pratiti odvijanje postupaka nabave u skladu s planom nabave, voditi evidencije o postupcima nabave i zaključenih ugovora te pripremati prema potrebi promjene plana nabave tijekom godine.

Ekonomat će obavljati poslove prijama robe u skladišta i njezine raspodjele te voditi evidenciju prijema i otpreme.

Kadrovska služba obavljat će redovite stručne poslove koji se odnose na statusna i radno-pravna pitanja radnika Knjižnice, koordinirati poslove izbora kandidata u postupcima javnih natječaja, unositi podatke o radnicima Knjižnice u sve relevantne registre i evidencije te obavljati i druge poslove. Osim toga, kadrovska služba sudjeluje kao administrativna potpora u provođenju stručnih ispita za zvanja u knjižničarskoj struci, a u skladu s valjanim propisima iz područja knjižničarstva. Veća aktivnost očekuje se oko usklađivanja internih akata s promjenom podzakonskih akata iz područja knjižničarstva, što će uzrokovati i promjene ugovora o radu stručnoga knjižničarskog osoblja NSK.

Ured pisarnice i pismohrane obavljat će poslove prikupljanja, svrstavanja i pohranjivanja službene dokumentacije, poslove dostave i otpremanja pismena, poslove čuvanja, zaštite te, ovisno o potrebi, izdvajanja arhivskoga gradiva. Uz prethodno navedeno, Tajništvo će obavljati i druge administrativne poslove.

Nastavlja se servisiranje projekta osiguravanja pristupa e-izvorima za potrebe znanstvene zajednice s gledišta pravnih poslova, javne nabave i administrativne potpore te, ovisno o potrebi, potpora tijekom provođenja drugih projekata čije je ostvarenje u tijeku ili će biti započeto tijekom 2022. godine.

Odsjek Financijski i računovodstveni poslovi

U nadležnosti Odsjeka Financijski i računovodstveni poslovi u 2022. godini očekuju se redoviti poslovi financijskoga računovodstva, računovodstva poreza, troškovnoga i upravljačkoga računovodstva koji osiguravaju podloge za zakonima propisane obračune kao i za planiranje, praćenje i analiziranje financijskih pokazatelja poslovanja, prikupljanje, pripremu i osiguravanje informacija ekonomskoga sadržaja koje su namijenjene Upravi u svim fazama poslovnih aktivnosti, poslove pripreme Financijskoga plana Knjižnice i pratećih financijskih dokumenata te izradbe povremenih izvješća i godišnjega obračuna Financijskoga plana Knjižnice za Izvješće o radu Knjižnice.

U odgovornosti Odsjeka odrađivat će se poslovi upravljanja novčanim sredstvima, poslovi povezani s naplatom potraživanja, nadzor troškova poslovanja, obavljanje platnoga prometa, evidencije dugotrajne imovine, obračun plaća i blagajničko poslovanje.

Uz navedene redovite poslovne aktivnosti, Odsjek će provoditi financijsko praćenje odobrenih projekata koji se novčano potpomažu iz sredstava Europske unije (*e-Kultura – Digitalizacija kulturne baštine*) te projekti odobreni na temelju posebnih sporazuma s međunarodnim ustanovama (CENL). Osim ovih projekata koji se novčano potpomažu sredstvima međunarodnih ustanova, financijski bitan udio u projektnim aktivnostima nalazi se u odobrenim projektima Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske i Ministarstva znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske te projekti suradnje na tržištu Republike Hrvatske.

Odsjek Održavanje

Odsjek Održavanje obavljat će poslove redovitoga i periodičnoga pregleda, servisiranja te ispitivanja tehničko-tehnološke opreme i instalacija u zgradi koji proizlaze iz zakonskih i drugih obveza.

Obavljat će predračune količina rezervnih dijelova i potrošnoga materijala, pripreme tehničke dokumentacije za potrebe postupaka javne nabave i pokretanje postupaka te planiranje, organizaciju, izvođenje, koordinaciju i nadzor svih tehničkih radova radi redovitoga održavanja funkcionalnosti svih sustava, dijelova i međusobno integriranih sklopova zgrade kao što su strojarsko-tehnološki sustavi, sustavi tehničke zaštite objekta, elektroinstalacije, građevinsko-interijerski elementi zgrade i dr.

Obavljat će se i poslovi redovitoga i periodičkoga čišćenja te održavanja higijensko-tehničkih uvjeta u sklopu i izvan zgrade kao i provođenje redovitih dezinfekcijsko-deratizacijskih i, ovisno o potrebi, dezinfekcijskih mjera, interventnih popravaka i otklanjanja mogućih prekida u radu pojedinih tehničkih sustava u zgradi. Odsjek Održavanje pružat će tehničku potporu Odsjeku Marketing i komunikacije na razglasu i elektroinstalacijama u svezi s pojedinim događanjima te tehničku potporu djelatnicima Knjižnice.

U sklopu investicijskoga održavanja predviđa se pristup ostvarenju projektnih aktivnosti u skladu s odobrenim financijskim sredstvima te mogućemu ostvarenju projektnih paketa u sklopu projekta *Jačanje kapaciteta NSK* (zelena sastavnica).

U lateralnome dijelu zgrade obavljat će se svi poslovi u obliku održavanja uvjeta za nesmetano obavljanje djelatnosti Knjižnice radi njezina daljnjeg razvoja te pružanja tehničke potpore u svezi s korištenjem prostora za događanja i davanja na korištenje prostora vanjskim partnerima, ustanovama i organizacijama.

Odsjek Marketing i komunikacije

Odsjek obavlja poslove promidžbe Knjižnice, njezine građe, usluga i proizvoda plasmanom tema bitnih za Knjižnicu u javnost, organizacijom skupova, izložaba te raznovrsnih događanja koja su povezana s knjižničarstvom, obrazovanjem, kulturom i znanošću. Odsjek je zadužen za predstavljanje Knjižnice u digitalnome okruženju preko Portala i društvenih mreža.

Radni zadatci podijeljeni su u deset skupina i odnose se na proizvodnju događanja u i izvan Knjižnice, održavanje i razvoj Portala i društvenih mreža Knjižnice, odnose s medijima, nakladničku djelatnost i distribuciju izdanja Knjižnice, lekturu i prijevode, grafičku pripremu i tisak, marketinške aktivnosti i promidžbu Knjižnice, internu komunikaciju, pripremu natječajne dokumentacije te suradnju na projektima i programima u kojima je Knjižnica partner/suorganizator.

U 2022. godini planira se daljnje smanjenje broja fizičkih događanja zbog protupandemijskih mjera te će se naponi i sredstva usmjeriti u održavanje virtualnih skupova i izložaba.

Obavješćivanje javnosti o djelatnosti Knjižnice kao i njezinoj promidžbi umnogome će se provoditi preko službene mrežne stranice Knjižnice i profila Knjižnice na društvenim mrežama kao što su *Facebook*, *LinkedIn*, *Twitter* i *Instagram* kao i kanala Knjižnice na servisima *YouTube* i *Pinterest* te na Blogu Knjižnice. Ciljevi će se utvrđivati novom dokumentacijom koja će obuhvaćati politiku i strategiju objavljivanja sadržaja na internetu.

U svezi sa započetom *discovery* fazom u 2021., u 2022. godini planira se izradba nove službene mrežne stranice Knjižnice zajedno s izradbom novoga vizualnog identiteta te komunikacijske strategije koja će pratiti ciljeve postavljene u radnoj inačici Strategije razvoja NSK 2021. – 2026.

U skladu s usustavljenom nakladničkom djelatnošću, Odsjek surađuje međudjelno u kontekstu koordinacije i proizvodnje izdanja, ali i kao samostalni nositelj svih nakladničkih i sunakladničkih poslova, od autorstva, uredništva i grafičkoga oblikovanja do prikupljanja sredstava, odabira tiskare, formiranja cijene te distribucije izdanja.

U sklopu marketinške aktivnosti u planu je stvaranje novoga vizualnog rješenja za komunikaciju Knjižnice, izradba promidžbenih materijala, osmišljavanje gesla, definiranje nove komunikacijske strategije te ujednačivanje natpisa u zgradi Knjižnice.

Odsjek redovito međudjelno surađuje u izradbi natječajne dokumentacije za prijavu programa i projekata za novčano potpomaganje. Nastavlja se rad na programima Digitalnoga laboratorija Knjižnice i razvoju aplikacije Smart Library NSK.

Odsjek Sigurnost

Redoviti poslovi Odsjeka obuhvaćaju brigu o sigurnosti građe, korisnika i zaposlenika, zaštitu na radu i zaštitu od požara te obrambene pripreme. Odsjek će tijekom 2022. godine i dalje, ovisno o potrebi, pružati potporu tijekom održavanja događanja u korpusnome i lateralnome dijelu zgrade Knjižnice. U suradnji s pripadnicima Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske Odsjek će, ovisno o potrebi, pružati potporu tijekom događanja u kojima sudjeluju ili su organizatori državna tijela koja koriste lateralni dio zgrade Knjižnice.

Navedeno u smislu provođenja redovitih programa znači obavljanje poslova privatne i tehničke zaštite, poslova zaštite od požara, poslova zaštite na radu i poslova obrane. Brojčani pokazatelji utvrđeni su u tabličnome prikazu aktivnosti.

ODJEL INFORMACIJSKE TEHNOLOGIJE

Odjel Informacijske tehnologije bitan je i neizostavan sudionik u stvaranju brojnih idejnih rješenja i usluga koje NSK postavljaju u okvire suvremenoga informatičkog poslovanja. Primjena informatičkih tehnologija sudjelovanjem Odjela Informacijske tehnologije u provođenju i neprekidnu osuvremenjivanju tekućih programa te ostvarenju budućih planova i programa tako postaje neodvojiva od temeljnoga i svakodnevnoga poslovanja Knjižnice.

U daljnjem planiranju nužno je usmjeriti se na razvoj infrastrukture koja često uvjetuje ostvarenje planova, pružanje i organiziranje potpore u provođenju tekućih programa, sudjelovanje u razvojnim programima, ali i na neprekidno praćenje razvoja sektora ICT zbog sustavne primjene postojećih te novih standarda i tehnologija.

Zbog specifičnosti brzoga informatičkog razvoja i očekivane primjene suvremenih informacijskih tehnologija u svakodnevnome poslovanju NSK nužno je osigurati i neprekidno stručno usavršavanje zaposlenih informatičara, redovito ih osposobljavajući kroz konferencije, certificiranje te poticanje daljnjega obrazovanja. To će dugoročno osigurati da NSK s kvalitetnim ljudskim resursima u Odjelu Informacijske tehnologije u što manjoj mjeri mora uzimati vanjske suradnike. Ulaganjem i planskim pristupom stručnom usavršavanju svojih informatičara NSK će, koliko je to moguće, samostalno i s postojećim zaposlenicima sustavno poboljšavati svoje poslovanje te ostvariti buduće planove.

Odsjek Infrastruktura

Tekući programi

Redovito će se održavati poslužitelji, računala i instalirati, odnosno posuvremenjavati operacijski sustavi, administrirati aktivni direktorij domene knjiga.nsk.hr te poslužitelj DHCP.

Redovito će se provoditi aktivnosti povezane sa sigurnošću i zaštitom rada mreže te izradbom sigurnosnih preslika (*backup*) podataka.

Provodit će se poslovi na uređaju *Fortigate Firewall*, što će obuhvatiti daljnju implementaciju, administraciju pravila, servisa i IP adresa. Redovito će se upravljati i održavati preklopnici te oprema Wi-Fi.

Redovito će se provoditi aktivnosti povezane sa zaposleničkom i korisničkom mrežom, prilagođavajući ju najpovoljnijem radu.

Provodit će se sve aktivnosti povezane s nabavom nove opreme radi osiguranja uobičajenih i boljih uvjeta za rad djelatnika i korisnika NSK u skladu s financijskim mogućnostima.

Sustavno održavanje i potpora obuhvatit će redovite aktivnosti poput otklanjanja teškoća u radu, izradbe tehničke dokumentacije, nadzora i održavanja poslužitelja i računalne mreže te poslova zaštite.

Pružat će se informatičko-tehnička potpora redovitom poslovanju NSK i sustavno raditi na započetim postupcima zamjene zastarjele opreme i digitalizacije poslovanja.

Redovito će se pružati potpora raznovrsnim događanjima u sklopu NSK u obliku postavljanja multimedijalne opreme te osigurati mrežnu povezanost na zahtjev i osiguravati *stream* događanja. Ovisno o potrebi pružat će se tehnička potpora za projekt baze knjižničarskih zvanja. Redovito će se raditi sigurnosne preslike (*backup*) podataka svih vitalnih poslužitelja koji su bitni za normalan redoviti rad NSK.

Provodit će se sigurnosno sustavno održavanje poslužitelja Microsoft Windows platforme, održavanje sustava WSUS i upravljanje datotečnim poslužiteljima.

Redovito će se administrirati i održavati sustav *Intis basys* za evidenciju radnoga vremena.

U dogovoru s CARNET-om pružat će se potpora za mrežnu povezanost u prostoru lateralnoga dijela koji koristi Vlada Republike Hrvatske te poboljšati potpora za korisnike prostora izvan akademske zajednice.

Održavat će se sustav za informiranje korisnika u Knjižnici, nadzor i administracija korisničke mreže Wi-Fi te pružanje potpore i suradnja na programima CroAtrium.

Nastavit će se suradnja s Digitalnim laboratorijem NSK te pružanje potpore programima i događanjima Laboratorija, što obuhvaća izradbu videomaterijala te *stream* događanja/radionica.

Organizirat će se i provoditi poslovi održavanja i potpore za sve ostale informacijske sustave izrađene uz pomoć vanjskih suradnika te kupljene informacijske sustave koje NSK koristi u skladu s financijskim mogućnostima.

Odsjek Razvoj IT usluga

Tekući programi

U skladu s planom razvoja na poboljšanju poslovnih procesa i korisničkih usluga, radit će se na uspostavi novih baza podataka, novih usluga, razvoju mikrostranica i portala te održavanju postojećih.

Pružat će se informatičko-tehnička potpora redovitom poslovanju na projektu integriranoga knjižničnog sustava Aleph, osigurati redoviti produkcijski rad Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu te knjižnica sastavnica Sveučilišta u Zagrebu (ZAG). Redovito će se provoditi redakcijski nadzor bibliografskih podataka, zapisa o posjedovanju i zapisa o primjercima te će se, ovisno o potrebi, provoditi sustavne izmjene.

Redovito će se analizirati podatci u knjižničnome sustavu te izrađivati statističke analize i izvješća kao što su servisna izvješća i zahtjevi SQL.

Provodit će se poslovi redovitoga održavanja kataloga Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu koji sadrži zapise za knjižnu i ostalu vrstu građe iz fonda Knjižnice te zapise za građu koju Knjižnica ne posjeduje – Hrvatska retrospektivna bibliografija i pojedini CIP zapisi.

Provodit će se poslovi razvoja, dizajna i administracije baza podataka u NSK koji se temelje na platformama Microsoft – Access i MS SQL.

Tijekom 2022. godine provest će se provjera usklađenosti (certificiranja) matičnih ustanova i pružatelja usluga (NSK u Zagrebu) s normama AAI@EduHr.

Provodit će se poslovi održavanja i potpore za informacijske sustave i programska rješenja koja su izrađena u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu kao što su:

- *Pitajte knjižničara*
- *Tematsko pretraživanje*
- *UDK prevoditelj*
- *UDK normativa*
- *BRKLJA – aplikacija za ulaz korisnika u prostor Knjižnice*
- *Bilten prinova*
- *Bibliometrijske usluge*
- *Sustav za rezervaciju dvorana*
- *Upravitelj časopisa*
- *Večernji rad*
- *Viškovi*
- *ISBN i ISMN*
- *Aplikacija za tiskanje naljepnica (signatura)*
- *Ekspedit*
- *CIP*
- *Skupni katalog*
- *Bibliografije*
- *Sustav DOI*
- *Informacijski sustav dokumentiranja stanja građe NSK i postupaka zaštite građe*
- *URN:NBN*
- *Statistika hrvatskih knjižnica*
- *Nacionalna bibliografija*
- *Novi servisi HZK (prema projektima).*

Novi razvojni programi

Online upisi

U suradnji s Hrvatskim zavodom za knjižničarstvo razvit će se modul *online* upisa u Knjižnicu koji će olakšati i ubrzati postupak unosa podataka o članovima u integrirani knjižnični sustav.

Konzervatorsko-restauratorski informacijski sustav

U suradnji s Odjelom Zaštita i pohrana nastavit će se rad na implementaciji i doradbi informacijskoga sustava za praćenje konzervatorsko-restauratorskih aktivnosti u NSK.

Portal Hrvatski obvezni primjerak

U suradnji s Odjelom Nabava i izgradnja zbirke nastavit će se rad na Portalu koji je zamišljen kao središnje mjesto edukacije o organizaciji i strukturi sustava obveznoga primjerka na državnoj i županijskoj razini.

Radit će se na središnjem sustavu za evidentiranje i praćenje viših zvanja u knjižničarstvu u Republici Hrvatskoj.

Središnji sustav za bibliometrijska pretraživanja

U suradnji s Odjelom Korisničke službe razvit će se novi sustav za administraciju i upravljanje postupkom izradbe bibliometrijskih pretraživanja. Sustav će biti dostupan korisnicima u obliku mrežne aplikacije te integriran u službenu mrežnu stranicu Knjižnice.

DODATCI

Znanstvena djelatnost

Znanstvena djelatnost obuhvaća sve stručne jedinice NSK i provodit će se u skladu sa Strateškim programom znanstvenih istraživanja Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu 2021. – 2025. i Pravilnikom o znanstveno-istraživačkoj djelatnosti Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu.

Znanstveno-istraživačka djelatnost Knjižnice obuhvaća aktivnosti osiguravanja znanstvene infrastrukture, provedbe znanstvenoistraživačkih projekata koje Knjižnica izvodi samostalno ili u suradnji s drugim hrvatskim i/ili inozemnim znanstvenim ustanovama i drugim partnerima, sudjelovanje djelatnika Knjižnice u znanstvenoistraživačkim projektima koji se izvode u drugim znanstvenim ustanovama, individualni ili skupni znanstveni rad djelatnika izvan znanstvenoistraživačkih projekata, diseminaciju znanstvenih rezultata, popularizaciju znanosti kao i druge oblike znanstvenih aktivnosti.

Za poticanje i provedbu znanstveno-istraživačke djelatnosti u NSK zaduženo je Znanstveno vijeće (dalje u tekstu: Vijeće). Temeljne su zadaće Vijeća: poticanje institucijske znanstvene proizvodnje i primjene znanstvenih rezultata, poticanje organizacije i sudjelovanja na znanstvenim skupovima, praćenje i promicanje razvoja znanstvenoistraživačkoga rada na području knjižničarstva te informacijskih i komunikacijskih znanosti, pružanje potpore razvoju znanstvenih karijera djelatnicima Knjižnice, sudjelovanje u izgradnji Zbirke za knjižničarstvo Knjižnice radi nabave znanstvenih i stručnih publikacija iz temeljnoga znanstvenog područja, izvješćivanje glavnoga ravnatelja i Stručnoga vijeća Knjižnice o radu Vijeća i davanje mišljenja i prijedloga o ostvarivanju uvjeta za razvoj znanstvenoistraživačke djelatnosti u Knjižnici. Članovi Vijeća izabrani u znanstveno zvanje čine Znanstveni odbor (dalje u tekstu: Odbor). Odbor je tijelo Vijeća zaduženo za pripremu strateških dokumenata i operativno djelovanje.

U skladu s Pravilnikom o uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti, uvjetima za reakreditaciju znanstvenih organizacija i sadržaju dopusnice NSK zadovoljava zahtjeve za akreditacijom u znanosti – NSK zapošljava petero djelatnika u znanstvenome zvanju u području informacijskih i komunikacijskih znanosti. U 2022. godini planira se objava 13 znanstvenih te 19 stručnih radova. U planu je pokretanje triju postupaka za izbor u znanstvena zvanja.

Planira se provedba devet suradničkih projekata, od kojih su tri međunarodna. U planu je provedba istraživanja koja temom obuhvaćaju sljedeća istraživanja, i to istraživanje zadovoljstva korisnika portala Digitalna kartografska građa, istraživanje glazbenih izvora kao poveznice u baštinskim ustanovama, istraživanje u području iseljeničkoga tiska, istraživanje vrjednovanja knjižničnih zbiraka NSK, istraživanje analize primjene RDA, istraživanje kulturne baštine u digitalnome okruženju te analiza knjižnica vjerskih zajednica. Planira se provedba suradničkoga projekta iz područja digitalne humanistike, nastavak projekta razvoja Podatkovnoga centra NSK te projektna suradnja na razvoju modela hrvatske nacionalne bibliografske kontrole u okruženju povezanih podataka koje se temelji na prijenosu

međunarodne tehnologije uspostavom razmjene povezanih podataka i primjene modela BIBFRAME sudjelovanjem u združenome sustavu Share VDE.

Poticat će se sudjelovanje djelatnika, posebno onih sa znanstvenim zvanjem, na nacionalnim i međunarodnim znanstvenim konferencijama radi predstavljanja rezultata istraživanja.

Međunarodna suradnja

NSK ostvaruje međunarodnu suradnju aktivnim sudjelovanjem u međunarodnim strukovnim organizacijama i udruženjima, suradnjom s nacionalnim i ostalim knjižnicama kao i drugim srodnim ustanovama u Europi i svijetu, razmjenom znanja i iskustava te predstavljanjem djelatnosti i postignuća NSK sudjelovanjem u međunarodnim projektima i programima, ali i na međunarodnim skupovima, organizacijom znanstvenih i stručnih skupova, stručnih posjeta i predavanja, zamjenom publikacija kao i međuknjižničnom posudbom.

U 2022. godini planira se nastavak i razvoj suradnje s knjižnicama i ostalim ustanovama na zajedničkim projektima kao što su razmjena i digitalizacija građe, organizacija izložaba, organizacija stručnih posjeta i predavanja te sudjelovanje u programima mobilnosti – programi razmjene stručnjaka, stručnih usavršavanja, studijskih posjeta i boravaka te u skladu s mogućnostima ostvarivanja novih članstava.

Nastavit će se međunarodna promidžba hrvatskih autora, hrvatske kulturne i znanstvene baštine u sklopu dostave podataka međunarodnim bazama, projektima i informacijskim sustavima za razmjenu podataka kao što su Europeana, DART-Europe, IFLA Library Map of the World, VIAF, DOI, ISBN, ISSN i ISMN.

Projekti i programi

Razvojni projekti i programi – novi

Hrvatski oblak za otvorenu znanost

Knjižničarska zvanja u Republici Hrvatskoj

Nacionalni plan oporavka i otpornosti 2021. – 2026.

Sabrana djela Ivana Zajca mlađeg

Sci-Lab

Središnji sustav za bibliometrijska istraživanja

Sustav za identificiranje, upravljanje i predstavljanje baštinskih zbirki

Transformativni ugovori

Razvojni projekti i programi – tekući

Aplikacija Smart Library NSK

Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara u Republici Hrvatskoj

Digitalna zbirka maestra Dinka Fija *Maestro moj*

Digitalni laboratorij NSK

Natječaj *Baština na mreži*

Natječaj *Hrvatska lijepa knjiga*

Podcasti u Digitalnome laboratoriju NSK

Razvoj Sustava jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica

Suradnički razvojni projekti i programi – tekući

e-Kultura – Digitalizacija kulturne baštine Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske

Razvoj i održavanje Pravilnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima

Zamjena publikacija – sinergija različitih jezika, kulture i znanosti

Znameniti.hr

Znanstveno i tehnologijsko predviđanje – CroRIS

Programi prijavljeni za poziv za javne potrebe u kulturi Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske za 2022. godinu

Programi knjižnične djelatnosti

Baština na mreži: znanstvenici predstavljaju kulturnu baštinu

Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara u Republici Hrvatskoj

CroAtrium: transmedijski pristup nacionalnoj zbirci *Croatica* i prateće programske aktivnosti

Čitam lakše! – pristupačnost čitanja digitalnih sadržaja

Elektronička burza: portal za razmjenu knjižnične građe i uredske opreme

Hrvatski prvotisci: popis i opis prvotisaka u hrvatskim crkvenim i svjetovnim ustanovama

Izložba *Hrvatska pisana baština iz povijesti i književnosti od srednjeg vijeka do 19. stoljeća u Zbirci rukopisa i starih knjiga*

Jedanaesti festival hrvatskih digitalizacijskih projekata – *D-fest*

Knjižnica kao e-servis građana: personalizacija sadržaja i usluga u mobilnoj aplikaciji Smart Library NSK

Knjižnica „Ljudevit Gaj“ u Donjoj Lastvi: čuvar nacionalnog identiteta hrvatskog naroda u Crnoj Gori"

Knjižničarska zvanja u Republici Hrvatskoj (baza)

Konzervatorsko-restauratorski radovi na građi iz Manastira Uspenja Presvete Bogorodice u Krupi

Konzervatorsko-restauratorski radovi na građi Znanstvene knjižnice u Dubrovniku

Konzervatorsko-restauratorski radovi na prvotisku iz Franjevačkoga samostana sv. Frane u Zadru

Konzervatorsko-restauratorski radovi na trima knjigama iz Crkvene općine Topusko

Pohrana sadržaja s društvenih mreža – arhiviranje Twittera

Razvoj i održavanje Pravilnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima

Razvoj i primjena metodološke osnove za vrednovanje Pravilnika o obveznom primjerku

Razvoj Sustava jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica

Sistemska knjižničarstvo 2022.

Sustav za identificiranje, upravljanje i predstavljanje baštinskih zbirki

Zamjena publikacija – sinergija različitih jezika, kulture i znanosti

Programi prijavljeni za javni poziv za predlaganje programa koji potiču razvoj publike u kulturi u Republici Hrvatskoj

Portal Pozdrav iz Hrvatske – *i moja razglednica pomaže ga tkati!*

Pohrana sadržaja s društvenih mreža – arhiviranje Twittera

Programi međunarodne kulturne suradnje

Sudjelovanje na godišnjem sastanku Upravnoga odbora ISSN-a, Općoj skupštini ISSN-a i ISSN konferenciji

Sudjelovanje na godišnjoj konferenciji CENL-a

Sudjelovanje na godišnjoj konferenciji IAML / godišnjem sastanku RILM-a

Sudjelovanje na konferenciji EBLIDA-NAPLE 2022

Sudjelovanje na konferenciji Europeana 2022

Sudjelovanje na konferenciji LIBER 2022

Sudjelovanje na međunarodnim godišnjim sastancima nacionalnih ureda za ISBN i ISMN

Sudjelovanje na međunarodnoj konferenciji IFLA 2022

Sudjelovanje na 14. međunarodnoj konferenciji *Qualitative and Quantitative Methods in Libraries*

Programi izgradnje, održavanja i opremanja ustanova kulture (investicijske potpore)

Dokumentacija i edukacija – Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

Programi digitalizacije u arhivskoj, knjižničnoj i muzejskoj djelatnosti

Kultura voli prirodu: baština hrvatskih rijeka

Projekt *Pisati slobodno – tematski portal o cenzuri periodike krajem 19. i početkom 20. stoljeća u Hrvatskoj*

Skupovi, sastanci i događanja

Organizacija skupova

13. okrugli stol za školske knjižnice

Baj(kaj)mo i pri(ča)jmo s ma(što)m – Dani bajki i priča

Blaž Baromić – međunarodna konferencija tiskarstva, dizajna i grafičkih komunikacija

Dan hrvatskih knjižnica

Dani e-infrastrukture

Dani komunikacija

Jedanaesti festival hrvatskih digitalizacijskih projekata

Knjižnice u procjepu

Mjesec hrvatske knjige

Okrugli stol o slobodnom pristupu informacijama

Okrugli stol školskih knjižničara Karlovačke županije

Proletna škola školskih knjižničara

Sudjelovanje na hrvatskim znanstveno-stručnim skupovima i međunarodnim skupovima u Republici Hrvatskoj

Exhibition of the Heritage Items

Weekend Media Festival

Međunarodna autorska kreativna konferencija MAKK

Skupština Hrvatskoga knjižničarskog društva

Skup Hrvatskoga čitateljskog društva uz Međunarodni dan pismenosti

Seminar *Arhivi, knjižnice, muzeji*

Sudjelovanje na međunarodnim znanstveno-stručnim skupovima i sastancima

22nd Conservator-Restorers Professional Meeting

30th EBLIDA Annual Council Meeting & EBLIDA-NAPLE Conference

Charism and Creativity : Catalogues, management and innovation regarding the cultural heritage of institutes of consecrated life

Collection Care

Cyberspace conference

Europeana 2022

Godišnja skupština International Internet Preservation Consortiuma i Web Archiving Conference

Godišnji sastanak CENL-a

GRID – International symposium on graphic engineering and design

IAML Annual Conference

IFLA WLIC 2022

ISSN konferencija

LIBER 2022

Međunarodni stručni skup *Knjižnica – središte znanja i zabave*

MIPRO 2022 – 45. međunarodni skup za informacijsku, komunikacijsku i elektroničku tehnologiju

Opća skupština ISSN-a

Qualitative and Quantitative Methods in Libraries 2022

Sastanci Upravnoga odbora ISSN-a

SHARP 2022

Strokovno posvetovanje in Festival potujočih knjižnic

The 36th Biennial Congress of the International Paper Historians (IPH)

Događanja

Festival Miroslav Krleža

Festival hrvatskih digitalizacijskih projekata – *D-fest*

Festival povijesti – *Kliofest*

Manifestacija *Knjižna booka*

Mjesec hrvatske knjige

Noć knjige

Obilježavanje Dana NSK

Predstavljanje monografije *500. obljetnica djelovanja prve javne knjižnice na hrvatskome tlu*

Predstavljanje pretiska djela *Transit svetog Jerolima*

Predstavljanje transkripcije *Senjskoga misala*

Zagrebački harfistički festival

NAPOMENA: organizacija skupova i sudjelovanja na skupovima ovisit će o primjeni mjera zaštite od epidemije COVID-19. Stoga će se skupovi kojima je organizator ili suorganizator NSK planirati dvojako – u fizičkome i online obliku te hibridno, a ostvarenje će ovisiti o okolnostima i mjerama Civilnoga stožera.

Nakladnička djelatnost

Crteži Johanna Bernharda Fischera von Erlacha u Grafičkoj zbirci Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu – prijevod publikacije

Časopis Glas@nsk.hr

Hrvatska glagoljica – katalog izložbe u Bugarskoj

Hrvatski bog Mars – pretisak

Programska knjižnica 11. festivala hrvatskih digitalizacijskih projekata

Senjski misal – transkripcija

Transit svetog Jerolima – pretisak

Izložbena djelatnost

Izložba *Hrvatska glagoljica* u Bugarskoj

Izložba *Hrvatska lijepa knjiga* u Italiji

Izložba *Hrvatska pisana baština iz povijesti i književnosti od srednjeg vijeka do 19. stoljeća u Zbirci rukopisa i starih knjiga NSK*

Izložba i predstavljanje doniranih grafičkih mapa

Izložba i predstavljanje mape Milana Trenca

Izložba inovacija *ARCA 2021*

Izložba mape *Kinetička arhitektura* Andrije Mutnjakovića

Izložba u povodu 30. obljetnice međunarodnoga priznanja Republike Hrvatske

Izložba u sklopu *Festivala Miroslav Krleža*

Virtualna izložba iz fonda Grafičke zbirke

Virtualna izložba *Matija Vlačić Ilirik*

[Povjerenstva, radne grupe i odbori \(u sklopu NSK i rad djelatnika NSK u vanjskim domaćim i inozemnim tijelima\)](#)

CENL Executive Committee

CLARIN-ERIC

DARIAH-HR

ERAC SWG OSI (European Research Area and Innovation Committee Standing Working Group on Open Science & Innovation)

Hrvatska udruga muzičkih knjižnica, arhiva i dokumentacijskih centara

Hrvatski oblak za otvorenu znanost (HR-OOZ) i Radna skupina za definiranje strukture i načela HR-OOZ-a

ICA (International Cartographic Association) – Commission on Cartographic Heritage into the Digital; Map & Geoinformation Curators Group

IFLA Bibliographic Conceptual Models Review Group

IFLA LIDATEC

IFLA News Media Section

International Internet Preservation Consortium (IIPC) Membership Engagement Portfolio

Inventarna komisija za popis financijske imovine Hrvatskoga knjižničarskog društva (HKD)

Komisija za autorsko pravo i otvoreni pristup HKD-a

Komisija za državne informacije i službene publikacije HKD-a

Komisija za glazbene knjižnice HKD-a

Komisija za informacijske tehnologije HKD-a

Komisija za katalogizaciju HKD-a

Komisija za klasifikaciju i predmetno označivanje HKD-a

Komisija za knjižnične usluge za osobe s invaliditetom i posebnim potrebama HKD-a

Komisija za narodne knjižnice HKD-a

Komisija za obrazovanje i stalno stručno usavršavanje HKD-a

Komisija za slobodan pristup informacijama i slobodu izražavanja HKD-a

Komisija za statistiku i pokazatelje uspješnosti u knjižnicama HKD-a

Komisija za visokoškolske knjižnice HKD-a

Koordinacijski odbor sustava Dabar

LIBER Citizen Science Working Group

Organizacijski odbor manifestacije *Mjesec hrvatske knjige*

Povjerenstva Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu za razvoj repozitorija Sveučilišta u Zagrebu i institucijskih repozitorija visokih učilišta

Povjerenstvo natječaja *Baština na mreži*

Povjerenstvo natječaja *Hrvatska lijepa knjiga*

Povjerenstva za postupak provedbe natječaja za popunu upražnjenoga radnog mjesta

Povjerenstvo za DOI

Povjerenstvo za donošenje rješenja o svojstvu kulturnoga dobra

Povjerenstvo za izložbe

Povjerenstvo za izradu Strategije razvoja NSK 2021. – 2026.

Povjerenstvo za knjižnični informacijski sustav

Povjerenstvo za praćenje kvalitete rada i vrednovanje usluga NSK

Povjerenstvo za reviziju Grafičke zbirke

Povjerenstvo za viša stručna zvanja u knjižničarskoj struci

Pregovaračko povjerenstvo u pregovaračkom postupku s inozemnim izdavačima o uvjetima nabave i korištenja elektroničkih izvora za hrvatsku akademsku i znanstvenu zajednicu

Programski i organizacijski odbori skupova HKD-a

Radna grupa *Novi informacijski stručnjaci* Zagrebačkoga knjižničarskog društva

Radna grupa za audiovizualnu građu i multimediju HKD-a

Radna grupa za društvene medije HKD-a

Radna grupa za edukaciju i primjenu Pravilnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima

Radna grupa za izradu modela testiranja primjene Pravilnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima

Radna grupa za izradu preporučenih rječnika za elemente Pravilnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima

Radna grupa za MARC 21 Holding

Radna grupa za MARC 21-A

Radna grupa za MARC 21-B

Radna grupa za metapodatke u sustavu Dabar

Radna grupa za normizaciju HKD-a

Radna grupa za uspostavu novog portala NSK

Radna grupa za usvojene naslove hrvatskih anonimnih i povijesnih djela

Radna skupina za autorska prava u sustavu Dabar

Radna skupina za *discovery* fazu izrade nove mrežne stranice NSK

Radna skupina za edukaciju i podršku u sustavu Dabar

Radna skupina za istraživačke podatke u sustavu Dabar

Radna skupina za izradu podzakonskog akta na projektu *Znanstveno i tehnologijsko predviđanje* (MZO)

Radna skupina za korisničke funkcionalnosti u sustavu Dabar

Radna skupina za ocjenke radove u sustavu Dabar

Radna skupina za opis znanstvenih i srodnih radova, kontrolirane rječnike i identifikatore u sustavu Dabar

Radna skupina za posebne programske aktivnosti u novootvorenom prostoru NSK

Savjet Hrčka – portala hrvatskih znanstvenih i stručnih časopisa

Savjetodavno povjerenstvo za donošenje prioritetne liste za pretplatu e-izvora

Sekcija za javni/državni sektor Hrvatske udruge za odnose s javnošću

Sekcija za narodne knjižnice HKD-a

Središnje stručno vijeće matičnih knjižnica Republike Hrvatske

Stalni odbor za održavanje i razvoj Sustava jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica

Stalni odbor za razvoj i održavanje Pravilnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima

Stručni odbor Zagrebačkoga knjižničarskog društva

Stručni tim za provedbu projekta *e-Kultura – Digitalizacije kulturne baštine*

Stručno povjerenstvo za izradu Izvješća o radu NSK

Stručno povjerenstvo za izradu Plana rada NSK

Stručno povjerenstvo za provođenje postupaka javne nabave za e-izvore

Stručno vijeće sveučilišnih matičnih razvojnih službi

Stručno vijeće županijskih matičnih razvojnih službi

Tehnička radna grupa za izradu i održavanje ontologije Pravidnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima

Tehnički odbor HZN/TO 46 za knjižničarstvo, dokumentaciju i informacije Hrvatskog zavoda za norme

Uprava Zagrebačkoga knjižničarskog društva

Upravni odbor ISSN IC-a

Uredništvo *Glas@nsk.hr*

Uredništvo mrežnih stranica i društvenih mreža ZKD-a

Uredništvo virtualnih izložbi

Radna grupa VIAF GDPR

Znanstveni odbor

Znanstveno vijeće

Upute, smjernice i pravilnici

Priručnik za izradu i dodjeljivanje usvojenih pristupnica za žanr ili oblik

Smjernice za izgradnju Zbirke službenih publikacija

Usklađivanje internih akata NSK i izrada novih dokumenata u svezi s novodonesenim podzakonskim aktima iz područja knjižničarstva

Vizualna građa: upute za katalogizaciju u bibliografskom formatu MARC 21

Međunarodna članstva NSK

CDNL – The Conference of Directors of National Libraries (Konferencija ravnatelja nacionalnih knjižnica)

CENL – The Conference of European National Librarians (Konferencija ravnatelja evropskih nacionalnih knjižnica)

DART Europe (Europski digitalni repozitorij disertacija)

DOI – Digital Object Identifier (Digitalni identifikator objekta)

ENA – Europeana Network Association (Udruga Europeana mreže)

EURIG – The European RDA Interest Group (Europska grupa za praćenje RDA)

Europeana (Europska digitalna knjižnica)

IAML – International Association of Music Libraries, Archives and Documentation Centres (Međunarodna udruga glazbenih knjižnica, arhivskih i dokumentacijskih centara)

ICA – International Cartographic Association (Međunarodno kartografsko udruženje)

ICDL – International Children's Digital Library (Međunarodna dječja digitalna knjižnica)

IFLA – International Federation of Library Associations (Međunarodna federacija knjižničarskih društava)

IIPC – International Internet Preservation Consortium (Međunarodni konzorcij za trajnu pohranu internetskih sadržaja)

Index Translationum

ISBN – International Standard Book Number (Međunarodni standardni knjižni broj)

ISMN – International Standard Music Number (Međunarodni standardni broj notne građe)

ISSN – International Standard Serial Number (Međunarodni standardni broj serijske publikacije)

LIBER – Ligue des Bibliothèques Européennes de Recherche (Udruga evropskih znanstvenih knjižnica)

UDC Consortium (UDK Konzorcij)

VIAF – Virtual International Authority File (Virtualna međunarodna normativna baza)

OBRAZLOŽENJA FINANCIJSKOGA PLANA

Šifra

08091 Agencije i ostale javne ustanove u znanosti, obrazovanju i sportu

UVOD

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu (dalje: NSK) javna je ustanova od nacionalnoga značenja koja obavlja knjižničnu i informacijsku djelatnost nacionalne knjižnice Republike Hrvatske i središnje knjižnice Sveučilišta u Zagrebu kao i znanstvenoistraživačku i razvojnu djelatnost radi poboljšanja hrvatskoga knjižničarstva te izgradnje i razvoja knjižničnoga sustava Republike Hrvatske. Uzimajući u obzir navedene zadaće, NSK je jedna od najznačajnijih javnih ustanova u Republici Hrvatskoj. Programska djelatnost NSK složenija je od programskih djelatnosti drugih ustanova upravo zbog egzistiranja navedene dvojne uloge. Djelatnost NSK obuhvaća i neprekidno provođenje projekata kojima nastoji pratiti razvoj i napredak svoje djelatnosti i u pogledu nacionalne i u pogledu sveučilišne uloge. K tomu, po objema svojim ulogama, NSK je obvezna razvijati i poboljšavati i druge hrvatske knjižnice te graditi i razvijati hrvatski knjižnični sustav, odnosno knjižnični sustav Sveučilišta u Zagrebu i drugih hrvatskih sveučilišta.

NSK opsegom svoje djelatnosti nadilazi sektorsku podjelu na kulturu, obrazovanje i znanost jer su neki njezini programi u ulozi i kulture i znanosti i obrazovanja. Oni su u pravome smislu programi i projekti na nacionalnoj te internacionalnoj razini, a kao takvi zahtijevaju odgovarajuću financijsku potporu. Uz programsku specifičnost NSK, jedinstvenu u Hrvatskoj, treba istaknuti kako je podignut značaj zgrade NSK s obzirom na obavljanje aktivnosti u novome dijelu zgrade, utemeljeno na odlukama Vlade Republike Hrvatske. Povećana površina znači i povećane potrebe kada je riječ o materijalnim rashodima, a to se odnosi i na zaposlenike, ali i na održavanje zgrade.

U nastavku se nalazi pregled programa NSK usklađenih s pokazateljima iz Izvješća o radu NSK za 2020. te nastavnih na radnu inačicu Strategije NSK 2021. – 2026., Strategiju obrazovanja, znanosti i tehnologije i Strateški plan Ministarstva znanosti i obrazovanja za razdoblje 2020. – 2022. te Strateški plan Ministarstva kulture i medija 2020. – 2022.

PROGRAMI

NAZIV PROGRAMA

1 Izgradnja nacionalnoga fonda: Zbirka *Croatica*

OPIS PROGRAMA

Program obuhvaća sustavno prikupljanje svih hrvatskih publikacija u svim analognim i digitalnim pojavnostima. Osim publikacija objavljenih u Hrvatskoj (obvezni primjerak), nabavljaju se publikacije hrvatskih autora na hrvatskome jeziku i publikacije o Hrvatskoj objavljene u inozemstvu. Tako se osigurava cjelovitost i potpunost nacionalne zbirke/hrvatske pisane (objavljene) kulturne i znanstvene baštine. Nacionalna zbirka *Croatica* temelj je za izradbu hrvatske tekuće bibliografije te osiguravanje dostupnosti znanju i hrvatskoj kulturi.

ZAKONSKE I DRUGE PRAVNE OSNOVE

Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti i Statut NSK, Pravilnik o obveznom primjerku i radna inačica Strategije NSK 2021. – 2026.

Povezanost sa Strateškim planom Ministarstva kulture i medija 2020. – 2022.

Opći cilj 2. Zaštićena i očuvana kulturna baština

OPIS I OBRAZLOŽENJE AKTIVNOSTI KOJE NAJVIŠE PRIDONOSE U OSTVARENJU CILJA NAVEDENOGA PROGRAMA

Porast obveznoga primjerka u svim analognim i digitalnim pojavnostima u godinama plana ovisit će o nakladničkoj proizvodnji u Republici Hrvatskoj te učinkovitome nadzoru nakladničke djelatnosti na temelju identifikacijskih oznaka i katalogizacije u publikaciji.

CILJEVI PROVEDBE PROGRAMA U RAZDOBLJU OD 2022. DO 2024. GODINE I POKAZATELJI USPJEŠNOSTI KOJIMA ĆE SE MJERITI OSTVARENJE TIH CILJEVA

CILJ PROGRAMA

Osiguranje cjelovitosti zbirke hrvatske kulturne i znanstvene pisane/objavljene baštine.

OBRAZLOŽENJE CILJA

Neprekidno prikupljati nacionalni fond radi osiguranja cjelovitosti zbirke hrvatske kulturne i znanstvene pisane/objavljene baštine.

POKAZATELJI UČINKA

	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost 2020.	Izvor podataka	Ciljana vrijednost 2022.	Ciljana vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost 2024.
Cjelovitost zbirke	Obvezni primjerak	% pristigle građe	80 %	Izvješće o radu	85 %	90 %	95 %

POKAZATELJI REZULTATA

	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost 2020.	Izvor podataka	Ciljana vrijednost 2022.	Ciljana vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost 2024.
Obvezni primjerak – knjige (tiskane)	Prema Zakonu o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti	primjerak	11 611	Izvješće o radu	13 000	13 000	13 000
%					112 %	100 %	100 %
Obvezni primjerak – (e-knjiga)	Prema Zakonu o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti	primjerak	2421	Sustav statističkih podataka u knjižnicama (NSK)	3000	3500	4000
%					123 %	116 %	114 %
Obvezni primjerak – serijske publikacije	Prema Zakonu o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti	sveščić	39 421	Izvješće o radu	40 000	40 000	40 000
%					101 %	100 %	100 %
Obvezni primjerak – e-serijske publikacije	Prema Zakonu o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti	sveščić	1118	Sustav statističkih podataka u knjižnicama (NSK)	1200	1300	1400
%					107 %	108 %	108 %
Obvezni primjerak – sitni tisak	Prema Zakonu o knjižnicama	sveščić/svezak	1114	Izvješće o radu	1200	1250	1300

	i knjižničnoj djelatnosti						
%					108 %	104 %	104 %
Obvezni primjerak – mrežne stranice (integrirajuć a grada)	Prema Zakonu o knjižnicam a i knjižničnoj djelatnosti	primjerak	9367	Sustav statističkih podataka u knjižnicam a (NSK)	9300	9200	9100
%					99 %	99 %	99 %
Nabava građe (kupnja) za opće i posebne fondove	Statut NSK	naslov/ primjerak	362	Izvješće o radu	450	500	550
					124 %	111 %	110 %

NAZIV PROGRAMA

2 Izgradnja i razvoj fondova posebnih zbirki

OPIS PROGRAMA

Nabavom rukopisa, starih knjiga, grafika, crteža, razglednica, plakata, zemljopisnih karata i atlasa te muzikalija i glazbene zvučne građe NSK povećava svoj ukupni fond čime se proširuje mogućnost dostupnosti korisnicima i toga bitnog dijela hrvatske kulturne baštine.

ZAKONSKE I DRUGE PRAVNE OSNOVE

Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti, Zakon o muzejima, Statut NSK i radna inačica Strategije NSK 2021. – 2026.

Povezanost sa Strateškim planom Ministarstva kulture i medija 2020. – 2022.

Opći cilj 1. Razvoj kulturnoga i umjetničkoga stvaralaštva i proizvodnje

Opći cilj 2. Zaštićena i očuvana kulturna baština

OPIS I OBRAZLOŽENJE AKTIVNOSTI KOJE NAJVIŠE PRIDONOSE U OSTVARENJU CILJA NAVEDENOGA PROGRAMA

Nabava, obrada, digitalizacija, izložbena djelatnost, nakladnička djelatnost i promidžba.

CILJEVI PROVEDBE PROGRAMA U RAZDOBLJU OD 2022. DO 2024. GODINE I POKAZATELJI USPJEŠNOSTI KOJIMA ĆE SE MJERITI OSTVARENJE TIH CILJEVA

CILJ PROGRAMA

Cjelokupni fond zbirke građe posebne vrste učiniti dostupnim u svim materijalnim i digitalnim pojavnostima najširem krugu korisnika.

OBRAZLOŽENJE CILJA

Neprekidnim prikupljanjem i stručnom obradom cjelokupnoga fonda zbirke građe posebne vrste te digitalizacijom učiniti ih dostupnim u Republici Hrvatskoj i svijetu čime se omogućuje njihovo proučavanje radi obrazovanja i znanosti.

POKAZATELJI UČINKA

	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost 2020.	Izvor podataka	Ciljana vrijednost 2022.	Ciljana vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost 2024.
% povećanje fonda	Dostupnost hrvatske kulturne baštine	%	85 %	Izvješće o radu	100 %	100 %	100 %

POKAZATELJI REZULTATA

	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost 2020.	Izvor podataka	Ciljana vrijednost 2022.	Ciljana vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost 2024.
Rukopisi	Rukom pisana građa	rukopis	1	Izvješće o radu	2	3	2
%					200 %	150 %	67 %
Stara knjiga	Knjiga tiskana do 1850. ručnim tehnikama	primjerak	3	Izvješće o radu	3	4	3
%					100 %	133 %	75 %
Inkunabula	Knjiga tiskana do 1500.	primjerak	–	Izvješće o radu	–	–	–
%							

Glazbena građa	Medij koji sadržava glazbu	primjerak	1046	Izvješće o radu	800	700	700
%					77 %	88 %	100 %
Notna građa	Tiskane i rukopisne note	primjerak	232	Izvješće o radu	250	250	240
%					108 %	100 %	96 %
Vizualna građa	Crteži, grafike, plakati i dr.	primjerak	151	Izvješće o radu	200	200	200
%					132 %	100 %	100 %
Kartografska građa	Zemljopisne karte, atlasi i dr.	listovi i svesci	79	Izvješće o radu	100	100	100
%					127 %	100 %	100 %

NAZIV PROGRAMA

3 Obrada građe

OPIS PROGRAMA

Program obuhvaća sadržajnu i deskriptivnu katalogizaciju kao i normativni nadzor fonda NSK.

ZAKONSKE I DRUGE PRAVNE OSNOVE

Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti i Statut NSK i radna inačica Strategije NSK 2021. – 2026.

Povezanost sa Strateškim planom Ministarstva kulture i medija 2020. – 2022.

Opći cilj 1. Razvoj kulturnoga i umjetničkoga stvaralaštva i proizvodnje

OPIS I OBRAZLOŽENJE AKTIVNOSTI KOJE NAJVIŠE PRIDONOSE U OSTVARENJU CILJA NAVEDENOGA PROGRAMA

Ažurna obrada građe prema međunarodnim normama.

CILJEVI PROVEDBE PROGRAMA U RAZDOBLJU OD 2022. DO 2024. GODINE I POKAZATELJI USPJEŠNOSTI KOJIMA ĆE SE MJERITI OSTVARENJE TIH CILJEVA

CILJ PROGRAMA

Osigurati ažurnu obradu svih vrsta građe utemeljenu na prihvaćenim normama.

OBRAZLOŽENJE CILJA

Ažurno obrađivati svu pristiglu građu radi osiguranja dostupnosti korisnicima.

POKAZATELJI UČINKA

	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost 2020.	Izvor podataka	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.	Ciljana vrijednost 2023.
% povećanja zapisa u katalogu NSK	Bibliografski i normativni zapisi u <i>online</i> katalogu	%	100 %	Izvješće o radu	100 %	100 %	100 %

POKAZATELJI REZULTATA

	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost 2020.	Izvor podataka	Ciljana vrijednost 2022.	Ciljana vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost 2024.
Obrada omeđene građe (svi mediji)	Građa zamišljena kao cjelina u jednome dijelu ili konačnome broju dijelova	zapis	36 130	Izvješće o radu	36 130	36 130	36 130
%					100 %	100 %	100 %
Obrada serijskih publikacija (svi mediji)	Građa koja izlazi u uzastopnim dijelovima bez predviđenoga kraja izlaženja	zapis	645	Izvješće o radu	650	650	650
%					101 %	100 %	100 %
Obrada mrežne, integrirajuće građe	Građa u digitalnome obliku dostupna na internetu	zapis	208	Izvješće o radu	200	200	200

%					95 %	100 %	100 %
Sadržajna obrada	Predmetno označivanje i klasifikacijske oznake	zapis	27 100	Izvješće o radu	27 100	27 100	27 100
%					100 %	100 %	100 %
Normativni nadzor	Normativni zapisi (ime, predmet i žanr)	zapis	20 400	Izvješće o radu	20 400	20 400	20 400
%					100 %	100 %	100 %
Digitalna građa	Digitalizirani rukopisi, stara knjiga, inkunabule, glazbena i notna građa, vizualna građa, kartografska građa, stare novine i časopisi, ostalo (letci itd.) te izvorno digitalna građa	zapis	8246	Izvješće o radu	9000	10 000	11 000
%					109 %	111 %	110 %

NAZIV PROGRAMA

4 Izradba nacionalne bibliografije (tekuće i retrospektivne)

OPIS PROGRAMA

Ažurna obrada i redovito objavljivanje te dopuna retrospektivne bibliografije radi njezina dovršetka.

ZAKONSKE I DRUGE PRAVNE OSNOVE

Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti i Statut NSK i radna inačica Strategije NSK 2021. – 2026.

Povezanost sa Strateškim planom Ministarstva kulture i medija 2020. – 2022.

Opći cilj 1. Razvoj kulturnog i umjetničkog stvaralaštva i proizvodnje

Opći cilj 2. Zaštićena i očuvana kulturna baština

OPIS I OBRAZLOŽENJE AKTIVNOSTI KOJE NAJVIŠE PRIDONOSE U OSTVARENJU CILJA NAVEDENOGA PROGRAMA

Ažurna izradba bibliografija.

CILJEVI PROVEDBE PROGRAMA U RAZDOBLJU OD 2022. DO 2024. GODINE I POKAZATELJI USPJEŠNOSTI KOJIMA ĆE SE MJERITI OSTVARENJE TIH CILJEVA

CILJ PROGRAMA

Izrađivati nacionalne bibliografije.

OBRAZLOŽENJE CILJA

Izrađivati nacionalne bibliografije kao trajno evidentiranje hrvatske nacionalne baštine.

POKAZATELJI UČINKA

	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost 2020.	Izvor podataka	Ciljana vrijednost 2022.	Ciljana vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost 2024.
Dokumentacija hrvatske kulturne baštine	Sekundarni izvor za hrvatsku pisanu kulturnu baštinu	Sveobuhvatnost %	100 %	Izvješće o radu	100 %	100 %	100 %

POKAZATELJI REZULTATA

	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost 2020.	Izvor podataka	Ciljana vrijednost 2022.	Ciljana vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost 2024.
Tekuća bibliografija – Niz A	Godišnja nakladnička proizvodnja knjiga	zapis	9491	Izvješće o radu	9000	9000	9000
%					95 %	100 %	100 %
CIP zapisi	Katalogizacija u publikaciji	zapis	4269	Izvješće o radu	4500	4500	4500
%					105 %	100 %	100 %
Tekuća bibliografija – NIZ B	Godišnja nakladnička proizvodnja članaka	zapis	10 513	Izvješće o radu	10 600	10 600	10 600
%					101 %	100 %	100 %

Retrospektivna bibliografija	Hrvatska knjiga : 1835. – 1940.	zapis	6808	Izvješće o radu	7000	7000	7000
%					101 %	100 %	100 %

NAZIV PROGRAMA

5 Zaštita građe

OPIS PROGRAMA

Program obuhvaća mjere preventivne zaštite, metode restauracije i laminacije kao i mikrofilmiranja, osobito nacionalnoga fonda radi njegove trajne zaštite, te sustavnu i postupnu digitalizaciju fonda NSK radi očuvanja i djelotvornoga korištenja (i na daljinu). Taj je program potrebno ubrzati, a za to je potrebna dodatna oprema.

ZAKONSKE I DRUGE PRAVNE OSNOVE

Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti i Statut NSK te radna inačica Strategije NSK 2021. – 2026.

Povezanost sa Strateškim planom Ministarstva kulture i medija 2020. – 2022.

Opći cilj 2. Zaštićena i očuvana kulturna baština

OPIS I OBRAZLOŽENJE AKTIVNOSTI KOJE NAJVIŠE PRIDONOSE U OSTVARENJU CILJA NAVEDENOGA PROGRAMA

Sustavno provođenje zaštite i osiguranje dodatnih sredstava.

CILJEVI PROVEDBE PROGRAMA U RAZDOBLJU OD 2022. DO 2024. GODINE I POKAZATELJI USPJEŠNOSTI KOJIMA ĆE SE MJERITI OSTVARENJE TIH CILJEVA

CILJ 1

Povećati zaštitu knjižničnoga fonda.

OBRAZLOŽENJE CILJA

Redovito provoditi sve mjere zaštite, osobito nacionalnoga fonda radi njegove trajne zaštite.

CILJ 2

Povećati digitalizaciju građe.

OBRAZLOŽENJE CILJA

Povećati redovitu digitalizaciju najvrjednije baštine kao i omogućivanje uvida hrvatskoj i svjetskoj javnosti u bogatstvo hrvatske kulturne baštine.

POKAZATELJI UČINKA

	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost 2020.	Izvor podataka	Ciljana vrijednost 2022.	Ciljana vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost 2024.
Sačuvana hrvatska baština	Sačuvati od propadanja ukupnu hrvatsku baštinu	Primjerek oštećene građe	13 500	Izvješće o radu	14 500	15 000	15 000

POKAZATELJI REZULTATA

	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost 2020.	Izvor podataka	Ciljana vrijednost 2022.	Ciljana vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost 2024.
Digitalizacija izvornika	Postupak zaštite građe	snimak	36 101	Izvješće o radu	35 000	36 500	37 000
%					97	104,3	101,4
Digitalizacija mikrofilma	Postupak zaštite građe	snimak	37 229	Izvješće o radu	45 000	45 000	45 000
%					121 %	100 %	100 %
Mikrofilmiranje građe	Postupak zaštite građe	snimak	57 706	Izvješće o radu	80 000	80 000	80 000
%					139 %	100 %	100 %
Konzerviranje i restauriranje građe	Postupak zaštite građe	jedinica	509	Izvješće o radu	720	720	720
%					142 %	100 %	100 %
Opremanje zaštitnom ambalažom	Postupak zaštite građe	ovitak	19 485	Izvješće o radu	20 000	20 500	20 750
%					103 %	103 %	101 %

Uvezivanje građe	Postupak zaštite građe	uvez	738	Izvešće o radu	750	750	750
%					102 %	100 %	100 %

NAZIV PROGRAMA

6 Sveučilišni program

OPIS PROGRAMA

Program obuhvaća organizaciju korisničkih usluga radi djelotvornijega pristupa i korištenja svih informacijskih izvora (tiskanih i elektroničkih, u čitaonicama i izvan NSK/na daljinu), posudbu i međuknjižničnu posudbu u nacionalnome i sveučilišnome knjižničnom sustavu te izgradnju zbiraka stručno-znanstvene literature sa sve većim naglaskom na elektroničke izvore i korištenje na daljinu kao potpore studijskim programima na dodiplomskim, diplomskim i poslijediplomskim studijima Sveučilišta u Zagrebu te hrvatskim sveučilištima, veleučilištima i visokim školama.

Program obuhvaća i izgradnju hrvatskoga knjižničnog sustava preko programskoga/funkcionalnoga povezivanja hrvatskih knjižnica, posebno knjižnica u sklopu Sveučilišta u Zagrebu, radi racionalizacije u pripremi i djelotvornosti u korištenju informacijskih izvora. Uz nastavak razvoja i održavanja knjižnično-informacijskoga sustava u NSK i knjižnicama Sveučilišta u Zagrebu, u planu je osnaživanje razvoja sustava ostalih hrvatskih sveučilišta nadogradnjom postojećega sustava knjižnično-informacijskim programom nove generacije računalstva u oblaku te nastavkom razvoja Hrvatskoga nacionalnog skupnog kataloga.

U sklopu je programa i osiguranje pristupa elektroničkim izvorima informacija te daljnje upravljanje digitalnim repozitorijima, i to Nacionalnim repozitorijem završnih i diplomskih radova, Nacionalnim repozitorijem disertacija i znanstvenih magistarskih radova, Digitalnim repozitorijem Sveučilišta u Zagrebu te Repozitorijem Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu.

ZAKONSKE I DRUGE PRAVNE OSNOVE

Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti, Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, Statut NSK, Statut Sveučilišta u Zagrebu i radna inačica Strategije NSK 2021. – 2026.

Povezanost sa Strateškim planom Ministarstva znanosti i obrazovanja za razdoblje 2020. – 2022.

Opći cilj 3. Poboljšanje kvalitete, relevantnosti, učinkovitosti i dostupnosti visokoga obrazovanja

OPIS I OBRAZLOŽENJE AKTIVNOSTI KOJE NAJVIŠE PRIDONOSE U OSTVARENJU CILJA NAVEDENOGA PROGRAMA

Funkcionalna koordinacija u sveučilišnome knjižničnom sustavu.

CILJEVI PROVEDBE PROGRAMA U RAZDOBLJU OD 2022. DO 2024. GODINE I POKAZATELJI USPJEŠNOSTI KOJIMA ĆE SE MJERITI OSTVARENJE TIH CILJEVA

CILJ 1

Povećati djelotvornost i kvalitetu korisničkih usluga.

OBRAZLOŽENJE CILJA

Neprekidno povećanje kvalitete usluga NSK osiguravanjem djelotvornoga pristupa i korištenja svih informacijskih izvora na daljinu i/ili u NSK. Omogućivanje funkcionalnoga povezivanja knjižničnih usluga u knjižničnome sustavu Sveučilišta u Zagrebu.

POKAZATELJI UČINKA

	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost 2020.	Izvor podataka	Ciljana vrijednost 2022.	Ciljana vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost 2024.
Korisnici	Mogući korisnici NSK	%	100 %	Izvješće o radu	100 %	100 %	100 %

POKAZATELJI REZULTATA

NSK	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost 2020.	Izvor podataka	Ciljana vrijednost 2022.	Ciljana vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost 2024.
Informacijski izvori	Baze podataka	baza podataka	23	Izvješće o radu	15	25	25
%					65 %	167 %	100 %

Informacijske usluge – posudba	Posudba i korištenje	knjiga	65 424	Izvješće o radu	70 000	90 000	110 000
%					107 %	129 %	122 %
Informacijske usluge – međuknjižnična posudba	Domaća i međunarodna posudba	knjiga i/ili članak	2281	Izvješće o radu	2250	2350	2500
%					98 %	103 %	106 %
Informacijske usluge – Pitajte knjižničara (tematska pretraživanja i opći upiti)	Zahtjev za pretraživanje literature za završne i diplomske radove te opći upiti	zahtjev	3380	Izvješće o radu	3000	3500	3750
%					89 %	117 %	107 %
Posjeti e-sadržajima NSK	Posjeti e-sadržajima: Portal NSK, Katalog NSK, Sustav digitalne knjižnice NSK i Virtualne izložbe NSK	posjet	2 468 170	Izvješće o radu	2 500 000	2 500 000	2 500 000
%			100 %		101 %	100 %	100 %
Pregled stranica u sklopu e-sadržaja NSK	Pregled stranica u sklopu e-sadržaja: Portal NSK, Katalog NSK, Sustav digitalne knjižnice NSK i Virtualne izložbe NSK	pregled	4 826 402	Izvješće o radu	5 000 000	5 000 000	5 000 000
%			100 %		104 %	100 %	100 %

CILJ 2

Izgrađivati zbirke stručno-znanstvene literature.

OBRAZLOŽENJE CILJA

Izgradnja zbiraka stručno-znanstvene literature prema potrebama studijskih programa na dodiplomskim, diplomskim i poslijediplomskim studijima visokih učilišta te izgradnja zbirke središnje knjižnice Sveučilišta u Zagrebu.

POKAZATELJI UČINKA

	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost 2020.	Izvor podataka	Ciljana vrijednost 2022.	Ciljana vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost 2024.
Građa	svezak	%	100 %	Izvešće o radu	100 %	100 %	100 %

POKAZATELJI REZULTATA

NSK	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost 2020.	Izvor podataka	Ciljana vrijednost 2022.	Ciljana vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost 2024.
Nabava knjiga za programe koji se izvode na studijima hrvatskih visokih učilišta te Sveučilištu u Zagrebu	Udžbenička literatura za programe Sveučilišta u Zagrebu	svezak	1487	Izvešće o radu	1450	1500	1500
%					98 %	101 %	100 %

Obrazloženje: U 2022. godini planira se uspostava novoga modela koordinirane nabave sveučilišne zbirke te racionalizacija nabavne politike između NSK i knjižnice fakulteta Sveučilišta u Zagrebu zbog čega se očekuje nešto manji porast građe.

CILJ 3

Izgradnja knjižnično-informacijskoga sustava.

OBRAZLOŽENJE CILJA

Izgraditi funkcionalno povezivanje knjižnica u sustavu znanosti Republike Hrvatske (skupni katalog). Što znatnije i produktivnije korištenje novih informacijskih tehnologija i novih medija, s posebnim naglaskom na korištenje suvremenih knjižničnih programskih potpora.

POKAZATELJI UČINKA

	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost 2020.	Izvor podataka	Ciljana vrijednost 2022.	Ciljana vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost 2024.
Korisnici	Fizički i virtualni korisnici	%	100 %	Izvešće o radu	100 %	100 %	100 %

POKAZATELJI REZULTATA

NSK i Sveučilišta	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost 2020.	Izvor podataka	Ciljana vrijednost 2022.	Ciljana vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost 2024.
Integrirani knjižnični sustav	Knjižnice u integriranom e knjižničnom sustavu	knjižnica	43	Izvešće o radu	45	46	50
%			100 %		104 %	106 %	116 %
Bibliografski zapisi	Zapisi knjižnica u sustavu	zapis	467 404	Izvešće o radu	470 000	482 000	1 794 000
%			100 %		101 %	103 %	372 %
Bibliografski zapisi	knjižnice	zapis	1 080 769	Izvešće o radu	1 090 000	1 120 000	1 150 000
%			100 %		101 %	103 %	103 %
Normativni zapisi	knjižnice	zapis	626 327	Izvešće o radu	640 000	655 000	670 000
%			100 %		102 %	102 %	102 %
Aktivni korisnici	knjižnice u sustavu	korisnik	11 374	Izvešće o radu	12 000	12 500	65 000
%			100 %		106 %	104 %	520 %
Aktivni korisnici	knjižnice	korisnik	4605	Izvešće o radu	5000	5400	5800
%			100 %		109 %	108 %	107 %
Edukacija za članice sustava	Programi izobrazbe za Aleph	program	2	Izvešće o radu	2	4	4
%			100 %		100 %	200 %	100 %

Obrazloženje: U planu je razvoja Integriranoga knjižničnog sustava Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu implementacija knjižnično-informacijskoga sustava nove generacije kojim se planira u postojeći sustav integrirati još dva hrvatska sveučilišta. Povećanje broja bibliografskih zapisa u iznosu od 372 posto rezultat je planiranoga povećanja broja bibliografskih zapisa s integriranim novim članicama.

CILJ 4

Razvoj i upravljanje digitalnim repozitorijima (Digitalni repozitorij Sveučilišta u Zagrebu, Nacionalni repozitorij završnih i diplomskih radova i Nacionalni repozitorij disertacija i znanstvenih magistarskih radova) radi trajne pohrane i dostupnosti hrvatske znanstvene baštine.

OBRAZLOŽENJE CILJA

U skladu s Pravilnikom o doktorskim studijima Sveučilišta u Zagrebu i Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju razvijena je tehnička i organizacijska infrastruktura za uspostavu digitalnih repozitorija ocjenskih radova u skladu s navedenim ciljevima.

POKAZATELJI UČINKA

	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost 2020.	Izvor podataka	Ciljana vrijednost 2022.	Ciljana vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost 2024.
Grada	Cjelovitost zbirke	Završni rad	%	Izvješće o radu	100 %	100 %	100 %

POKAZATELJI REZULTATA

	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost 2020.	Izvor podataka	Ciljana vrijednost 2022.	Ciljana vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost 2024.
Završni i diplomski radovi	Digitalni oblik završnoga i diplomskoga rada	Završni i diplomski radovi u nacionalnom repozitoriju	25 739	Izvješće o radu	25 900	25 950	26 000
%					101 %	100 %	100 %
Disertacije u nacionalnom repozitoriju	Digitalni oblik disertacije	Disertacije u nacionalnom repozitoriju	1055	Izvješće o radu	1060	1060	1060
%					100 %	100 %	100 %
Završni i diplomski radovi u repozitoriju Sveučilišta u Zagrebu	Digitalni oblik završnoga i diplomskoga rada	Završni i diplomski radovi u repozitoriju Sveučilišta u Zagrebu	7990	Sekundarni izvor	8100	8100	8100
%					101 %	100 %	100 %
Disertacije u repozitoriju Sveučilišta u Zagrebu	Digitalni oblik disertacije	Disertacije u repozitoriju Sveučilišta u Zagrebu	350	Sekundarni izvor	350	350	350
%					100 %	100 %	100 %

NAZIV PROGRAMA

7 Istraživanje i razvoj

OPIS PROGRAMA

Sustavno provođenje istraživanja, izrađivanje razvojnih planova i projekata te pružanje stručne pomoći drugim knjižnicama radi poboljšanja njihova rada i razvoja.

ZAKONSKE I DRUGE PRAVNE OSNOVE

Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti, Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, Statut NSK, Statut Sveučilišta u Zagrebu i radna inačica Strategije NSK 2021. – 2026.

Povezanost sa Strateškim planom Ministarstva znanosti i obrazovanja za razdoblje 2020. – 2022.

Opći cilj

3. Poboljšanje kvalitete, relevantnosti, učinkovitosti i dostupnosti visokoga obrazovanja

OPIS I OBRAZLOŽENJE AKTIVNOSTI KOJE NAJVIŠE PRIDONOSE U OSTVARENJU CILJA NAVEDENOGA PROGRAMA

Povezivanje knjižnica u sustavu i traženje dodatnih sredstava novčanoga potpomaganja.

CILJEVI PROVEDBE PROGRAMA U RAZDOBLJU OD 2022. DO 2024. GODINE I POKAZATELJI USPJEŠNOSTI KOJIMA ĆE SE MJERITI OSTVARENJE TIH CILJEVA

CILJ PROGRAMA

Povećati istraživanja u području informacijskih znanosti (knjižničarstvo), izrađivati razvojne projekte knjižničarstva u Republici Hrvatskoj te organizirati stručno-znanstvene skupove.

OBRAZLOŽENJE CILJA

Pojačati istraživanja u knjižničnoj djelatnosti koja su temelj razvojnim planovima i projektima knjižničarstva u Republici Hrvatskoj. Razvojni projekti temelj su napredovanja knjižničarstva

u Republici Hrvatskoj, a sudjelovanja na stručno-znanstvenim skupovima dio su stalnoga stručnog osposobljavanja knjižničarskih djelatnika.

POKAZATELJI UČINKA

	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost 2020.	Izvor podataka	Ciljana vrijednost 2022.	Ciljana vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost 2024.
Nove spoznaje	Nova znanja u knjižničarstvu	Ocjenski i objavljeni radovi	100 %	Izvešće o radu	100 %	100 %	100 %

POKAZATELJI REZULTATA

	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost 2020.	Izvor podataka	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost 2024.
Istraživanja	Primarna istraživanja u knjižničarstvu	istraživanje	1	Izvešće o radu	7	8	9
%					700 %	114 %	113 %
Razvojni projekti	Razvoj knjižnične djelatnosti	projekt	12	Izvešće o radu	14	15	16
%					117 %	107 %	107 %
Organizacija stručno-znanstvenih skupova	Obrada tema bitnih za knjižničarstvo	skup	2	Izvešće o radu	12	13	14
%					600 %	108 %	108 %

NAZIV PROGRAMA

8 Stalno stručno usavršavanje knjižničara u Republici Hrvatskoj

OPIS PROGRAMA

Sustavno i organizirano provođenje svih oblika stalnoga stručnog usavršavanja za knjižničarske djelatnike svih vrsta knjižnica, posebno preko Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara (CSSU-a).

ZAKONSKE I DRUGE PRAVNE OSNOVE

Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti, Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, Statut NSK, Statut Sveučilišta u Zagrebu i radna inačica Strategije NSK 2021. – 2026.

Povezanost sa Strateškim planom Ministarstva znanosti i obrazovanja za razdoblje 2020. – 2022.

Opći cilj 1. Kvalitetan sustav odgoja i obrazovanja

Opći cilj 2. Poboľjšano strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih

OPIS I OBRAZLOŽENJE AKTIVNOSTI KOJE NAJVIŠE PRIDONOSE U OSTVARENJU CILJA NAVEDENOGA PROGRAMA

Kvalitetan i raznolik izbor programa.

CILJEVI PROVEDBE PROGRAMA U RAZDOBLJU OD 2022. DO 2024. GODINE I POKAZATELJI USPJEŠNOSTI KOJIMA ĆE SE MJERITI OSTVARENJE TIH CILJEVA

CILJ PROGRAMA

Povećati broj knjižničara uključenih u stalno stručno usavršavanje te povećati kvalitetu programa u sklopu Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara.

OBRAZLOŽENJE CILJA

Raznovrsnim programima u skladu s potrebama knjižničarske struke povećati broj knjižničnoga osoblja uključenih u postupak stalnoga stručnog usavršavanja. Provoditi istraživanja polaznika CSSU-a o zadovoljstvu održanih predavanja i radionica te prema rezultatima istraživanja mijenjati programe.

POKAZATELJI UČINKA

	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost 2020.	Izvor podataka	Ciljana vrijednost 2022.	Ciljana vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost 2024.
Primjena usvojenih znanja	Stalno usvajanje novih znanja	%	100 %	Izvešće o radu	100 %	100 %	100 %

POKAZATELJI REZULTATA

	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost 2020.	Izvor podataka	Ciljana vrijednost 2022.	Ciljana vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost 2024.
Broj polaznika programa/radionica	Knjižničari svih vrsta knjižnica	polaznik	1453	Izvješće o radu	2010	2100	2200
%					138 %	104 %	105 %
Broj programa/radionica	Stručne radionice	radionica	27	Izvješće o radu	60	61	62
%					222 %	102 %	102 %
Broj sati edukacije	Sati edukacije	Ostvareni sati (60')	52,5	Izvješće o radu	150	155	160
%					286 %	103 %	103 %

Obrazloženje: Pri procjeni ciljanih vrijednosti (broj polaznika i broj sati edukacije) brinulo se o nastavku održavanja mrežnih seminara, uvođenju e-tečajeva u program te ponovnoj organizaciji tečajeva u fizičkome prostoru. S obzirom na dodatnoga djelatnika u Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara od 2021. godine, u sljedećem razdoblju planirana je organizacija većega broja stručnih edukacija u odnosu na 2020. godinu.

NAZIV PROGRAMA

9 Međunarodna suradnja

OPIS PROGRAMA

Programi međunarodne suradnje odvijat će se u sklopu organizacija i udruga kojih je Knjižnica član kao što su CENL, IFLA, CDNL, LIBER i Europeana, s pojedinim knjižnicama izravno (razmjena građe, znanja, iskustava i stručnjaka kao i organizacija izložaba) te u sklopu posebnih projekata.

ZAKONSKE I DRUGE PRAVNE OSNOVE

Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti, Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, Statut NSK, Statut Sveučilišta u Zagrebu i radna inačica Strategije NSK 2021. – 2026.

Povezanost sa Strateškim planom Ministarstva znanosti i obrazovanja za razdoblje 2020. – 2022.

Opći cilj 4. Međunarodno konkurentan sustav znanosti

OPIS I OBRAZLOŽENJE AKTIVNOSTI KOJE NAJVIŠE PRIDONOSE U OSTVARENJU CILJA NAVEDENOGA PROGRAMA

Aktivno sudjelovanje u radu međunarodnih organizacija i udruga. Uključivanje hrvatske građe i metapodataka o hrvatskoj građi u Europeanu, ISBN, ISSN, VIAF i dr. Aktivno sudjelovanje na međunarodnim znanstvenim i stručnim skupovima, projektima i programima.

CILJEVI PROVEDBE PROGRAMA U RAZDOBLJU OD 2022. DO 2024. GODINE I POKAZATELJI USPJEŠNOSTI KOJIMA ĆE SE MJERITI OSTVARENJE TIH CILJEVA

CILJ PROGRAMA

Promicanje hrvatske knjižnične djelatnosti te znanstvene i kulturne baštine Republike Hrvatske.

POKAZATELJI UČINKA

	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost 2020.	Izvor podataka	Ciljana vrijednost 2022.	Ciljana vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost 2024.
Međunarodna suradnja	Promidžba i povećanje vidljivosti hrvatske znanstvene i kulturne baštine	%	100 %	Izvješće o radu	100 %	100 %	100 %

POKAZATELJI REZULTATA

	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost 2020.	Izvor podataka	Ciljana vrijednost 2022.	Ciljana vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost 2024.
Međunarodne udruge	Članstvo NSK	udruge	19	Izvješće o radu	19	19	19
%					100 %	100 %	100 %
Međunarodni programi	Sudjelovanje NSK	program	11	Izvješće o radu	11	11	11
%					100 %	100 %	100 %
Međunarodni skupovi	Predstavljanje rezultata u svijetu	skup	8	Izvješće o radu	10	10	10
%					125 %	100 %	100 %